

**Undervisningsplan for
social- og sundhedsuddannelsens
Trin 2 (Social- og sundhedsassistent)
ved
Randers Social- og Sundhedsskole**

Gældende fra 1. januar 2015

Indholdsfortegnelse

1 RANDERS SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLE	4
1.2 Praktiske oplysninger om skolen	4
1.3 Pædagogiske og didaktiske overvejelser	4
1.4 Bedømmelsesplan og prøvebestemmelser	9
2 SOCIAL- OG SUNDHEDSUDDANNELSEN TRIN 2	12
2.2 Optagelse på social- og sundhedsassistentuddannelsen	12
2.3 Social- og sundhedsassistentuddannelsens opbygning	13
2.4 Valgfrit specialefag	15
2.5 Valgfag	15
2.6 Bedømmelsesplan	15
2.7 Praktikuddannelsen	16
2.8 Din personlige uddannelsesplan	22
3 BESKRIVELSE AF SKOLEUDDANNELSEN	23
3.2 Læringsaktivitet: 1.skoleperiode	23
3.3 Læringselement: Tema 1: Social – og sundsassistenten som fagperson.	25
3.4 Læringselement: Tema 2: Social-og sundhedsassistenten i samarbejde med den somatiske patient.	26
3.5 Læringselement: Tema 3: Assistenten i samarbejde med patienter med diabetes.	31
3.6. Læringselement: Tema 4: Assistenten som fagperson i det sammenhængende patient forløb	35
3.7.Læringselement Tema 5: Assistenten som fagperson i somatikken.	44
3.8.Læringsaktivitet: 2 skoleperiode	49

3.9. Læringselement Tema 6: Assistenten som fagperson	50
3.10. Læringselement Tema 7: Sygepleje til borgere med psykisk sygdom	54
3.11. Læringselement Tema 8: Assistenten og de naturfaglige metoder	56
3.12. Læringselement Tema 9: Assistenten i det sammenhængende pt. og borger forløb	58
3.13. Læringselement Tema 10: Assistenten som fagperson i psykiatrien	61
3.14. Læringsaktivitet: 3.skoleperiode.	64
3.15. Læringselement Tema 11: Assistenten som fagperson i det nære sundhedsvæsen	65
3.16. Læringselement Tema 12: Sygepleje til den ældre og den handicappede borger	66
3.17. Læringselement Tema 13: Assistenten i det sammenhængende rehabiliteringsforløb	69
3.18. Læringselement Tema 14: Assistenten som fagperson i primærområdet	72
3.19. Læringsaktivitet: 4.skoleperiode.	74
3.20. Læringselement Tema 15: Social og sundhedsassistenten som fagperson	74
3.21. Læringselement Tema 16: Områdefagseksamen	75
3.22. Læringselement. Tema 17: Afsluttende eksamen	75
4. VALGFRIE SPECIALEFAG	78
5. VALGFAG	78
6. MÅL FOR GRUNDFAGENE	78
7. UDDANNELSESBEKENDTGØRELSE	78

1 Randers Social- og Sundhedsskole

1.2 Praktiske oplysninger om skolen

Praktiske oplysninger om skolen, dagligdagen på skolen og uddannelserne finder du på skolens hjemmeside www.sosuranders.dk

Her finder du også oplysninger om arbejdstid, regler for fremmøde, regler for orlov samt procedure for klager.

I undervisningsplanen refereres og henvises til følgende bekendtgørelser:

Bekendtgørelse nr. 816 – bekendtgørelse om uddannelsen i den erhvervsfaglige fællesindgang Sundhed, Omsorg og Pædagogik.

Bekendtgørelse nr. 834 – bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Bekendtgørelse nr. 41 – bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser.

Bekendtgørelse nr. 876 – bekendtgørelse om vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv og om vejledning som led i fastholdelse af elever, kursister og studerende i uddannelse.

Bekendtgørelse nr. 1272 om grundfag og centralt udarbejdede valgfag i erhvervsuddannelserne samt ændringsbekendtgørelse.

1.3 Pædagogiske og didaktiske overvejelser

Din uddannelse tilrettelægges i en vekselvirkning mellem skole- og praktikperioder med udgangspunkt i din motivation, erfaringer og forudsætninger.

I uddannelsen anvendes forskellige metoder og undervisningsmidler i samarbejde mellem underviser/praktikvejleder og dig som elev.

Vekselvirkningen giver dig mulighed for at gøre faglige og praktiske erfaringer, og bruge og reflektere over den teori du lærer.

Skole- og praktikperioder vil gensidigt supplere og understøtte hinanden og de planlægges, så der er en progression i og sammenhæng mellem disse. I skole- og praktikperioder lægges der vægt på, at du får mulighed for at udpege og drøfte uddannelsens kerneområder, dilemmaer og modsætninger og reflektere over uddannelsens indhold, lære at agere i modsætninger og at håndtere valg-situationer.

Gennem uddannelsen vil du komme til at beskæftige dig med informationsteknologi, innovation og internationale aspekter.

Du vil gennem uddannelsen udvikle faglige kompetencer med henblik på aktiv deltagelse i et arbejdsliv, hvor forandring, omstilling, udvikling og fortsat læring er et vilkår.

Du skal udvikle forståelse for samt få lyst til og interesse for videre uddannelse.

Uddannelsen er tilrettelagt sådan, at simple opgaver afløses af mere komplekse opgaver, hvilket gør at du hele tiden udfordres og udvikler dig.

Vi forventer, at du gennem uddannelsen udvikler stor selvstændighed og evne til at opsøge vejledning.

Din faglige identitet udvikles løbende i forbindelse med udviklingen af dine faglige kompetencer.

Din evne til at reflektere over egen læring støttes aktivt gennem den vejledning, du modtager i skoleperioderne og i praktikperioderne.

Tematiseret undervisning

Skoleundervisningen organiseres i temaer, hvor fagene støtter hinanden. Den tematiske undervisning tager udgangspunkt i praktiske situationer beskrevet i cases og problemstillinger fra dit kommende arbejdsområde. Undervisningen understøtter således den praksislæring, der foregår i praktikken. Dette er med til at styrke din forståelse af tværfaglige sammenhænge og udviklingen af dine faglige kompetencer. Simulation vil være en naturlig del af undervisningen.

Du får mulighed for at fordybe dig i temaer og emner, der er relevante og almindelige for fagområderne. Temaerne giver dig mulighed for at arbejde op-søgende, undersøgende, analyserende og reflekterende.

Hvis du har fået godskrivning for enkelte grundfag eller områdefag er du forpligtet til at følge den tematiserede undervisningen, hvori faget indgår.

Læringsmiljø på skolen

Skolen har et læringsmiljø, hvor læringsmulighederne er alsidige og fleksible. Du indgår i et forpligtende fællesskab, hvor det forventes, at du arbejder med de læringsaktiviteter, der passer til dig med hensyn til udfordring, indhold, niveau og måder at lære på.

Undervisningen på Randers Social- og Sundhedsskole tilrettelægges og gennemføres af fagligt og pædagogisk kompetente undervisere. En uges undervisning svarer til en 37 timers arbejdsuge. Ud over de fastlagte undervisningslektioner kan skolen tilbyde mulighed for at deltage i en række læringsaktiviteter så som studiecafé, studiegruppe og kontaktlærersamarbejde.

I læringsaktiviteterne indgår bevægelse/motion også som en naturlig del.

Hvis en underviser er fraværende, gennemføres undervisningen som planlagt. En af de øvrige undervisere vil så vidt muligt vikariere.

Kontaktlærer

Du får tilknyttet en kontaktlærer i hele uddannelsesforløbet. Formålet med kontaktlærerfunktionen er at understøtte din faglige og personlige udvikling i løbet af uddannelsen. I skoleperioderne vil din kontaktlærer indkalde dig til kontaktlærersamtaler, der tager udgangspunkt i din personlige uddannelsesplan.

Se i øvrigt:

[Personlig uddannelsesplan Trin 2](#)

Ved afslutning af hver skoleperiode udarbejdes en skolevejledning.

Kontaktlæreren koordinerer også klassens aktiviteter og fælles aftaler.

Specialpædagogisk bistand

Skolen tilbyder specialpædagogisk bistand til de elever, der har behov for det. Skolen har tilknyttet en specialpædagogisk koordinator, hvis opgave er at støtte og fastholde elever med særlige pædagogiske behov i uddannelserne.

Der kan tilbydes specialpædagogisk bistand i form af

- screening af elever med læse-/skriveproblemer
- studiestøttetimer
- lektiehjælp
- praktikbesøg
- særlig personlig rådgivning
- hjælpemidler i form af lydbøger, it-rygsæk etc.
- særlige vilkår i forbindelse med prøveafvikling

Se i øvrigt: <http://www.sosuranders.dk/laesevejleder>

Uddannelsesvejledning

Skolen tilbyder dig vejledning om gennemførelse af din uddannelse.

Vejledningen tilrettelægges af uddannelsesinstitutionen som individuel eller kollektiv vejledning, der gensidigt støtter og supplerer hinanden. (BEK nr. 876 § 9 og § 10, Bekendtgørelse om vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv og om vejledning som led i fastholdelse af elever, kursister og studerende i uddannelse). Den individuelle vejledning tager udgangspunkt i dine personlige forudsætninger og i formålet, indholdet og strukturen af den uddannelse, som du er tilmeldt eller begyndt på.

Den individuelle vejledning indeholder vejledning om valg af fag, fagniveauer, kurser, særlige moduler, specialeretninger, praktikforløb m.v., der indgår i den enkelte uddannelse, samt vejledning om faglige og personlige forhold, der har betydning for din gennemførelse af din uddannelse.

Der henvises i øvrigt til Bekendtgørelse nr. 876 om vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv og om vejledning som led i fastholdelse af elever, kursister og studerende i uddannelse.

Se i øvrigt: <http://www.sosuranders.dk/uddannelsesvejleder>

Mentor og psykolog

Der er ansat mentorer på social – og sundhedsskolen. Mentorerne arbejder tæt sammen med kontaktlærerne omkring elevernes skole-livskompetencer. Mentorerne tilbyder gruppeforløb som Ta´ Ordet, hvor elever kan mødes med andre elever med samme læringsudfordringer og Torsdagscafe som skaber rammer for socialt samvær mellem skolens elever

Psykolog

Elever kan tilbydes samtaler med psykolog gennem en psykologisk rådgivning, der er tilknyttet ungdomsuddannelserne i Randers. Hovedformålet med samtalerne er at hjælpe elever med henblik på gennemførelse af uddannelsen.

Psykologerne kan kontaktes efter henvisning fra uddannelsesvejlederen.

Tosprogskoordinator

Skolen har tilknyttet en tosprogskoordinator, som har til opgave at yde en ekstra indsats for rekruttering af tosprogede elever til uddannelserne og for at støtte og fastholde disse elever i deres uddannelsesforløb og derved medvirke til, at denne elevgruppe gennemfører uddannelsen på normeret tid.

Tosprogskoordinatoren har mulighed for at yde særlig individuel vejledning for tosprogede elever under skoleuddannelsen men også i praktikuddannelsen i form af praktikbesøg.

Se i øvrigt: <http://www.sosuranders.dk/to-sprog>

Kompetencevurdering og personlig uddannelsesplan

Skolen udarbejder inden for de første 14 dage af uddannelsen en uddannelsesplan til dig i Elevplan.

Din uddannelsesplan udarbejdes bl.a. på grundlag af din tidligere skolegang og beskæftigelse. Planen omfatter en konkret vurdering af dine forudsætninger i forhold til den ønskede uddannelse herunder et evt. behov for supplerende undervisning.

Vurderingen af dine kompetencer foretages ud fra

- Formelle kompetencer – kompetencer du har papir på
- Realkompetencevurdering af dine uformelle kompetencer
- Dine muligheder for at gennemføre uddannelsen
- Vurdering af om du har behov for tiltag i form af specialpædagogisk støtte, ændret uddannelseslængde, behov for supplerende undervisning etc.

Uddannelsesplanen fremgår af Elevplan, og du, skolen og praktikstedet er ansvarlige for at følge op på uddannelsesplanen og tage initiativ til evt. revision bl.a. på baggrund af den løbende vurdering.

Faglige kompetencer

Faglige kompetencer vurderes løbende i den daglige undervisning med udgangspunkt i læringsmål inden for de forskellige fag og temaer i uddannelsen.

Faglige kompetencer vurderes også i forbindelse med skolevejledninger, standpunkts- bedømmelser og prøver herunder den afsluttende mundtlige prøve.

1.4 Bedømmelsesplan og prøvebestemmelser

Skolens bedømmelsesplan

Skolens bedømmelsesplan har til formål at sikre, at skolen lever op til de krav, der stilles for løbende og afsluttende bedømmelse af elevens udvikling og standpunkt og vejledning i forhold til dette (BEK 901 § 41, stk. 6).

Skolens bedømmelsesplan består af 5 dele, der skal dokumentere de faglige og personlige kompetencer, eleven har erhvervet sig i uddannelsen:

1. Den løbende vurdering
  2. Skolevejledninger
  3. Praktikerklæringer i praktikuddannelsen
  4. Standpunktsbedømmelser eller prøver i områdefag og grundfag
- En afsluttende prøve (BEK 834)

Du vil løbende få en vurdering af dit standpunkt og din udvikling gennem uddannelsesforløbet. Dette vil foregå i den daglige undervisning og vil fremgå i beskrivelserne af læringsaktiviteterne for de enkelte uddannelser. Vurderingen skal bl.a. danne baggrund for skolevejledningen ved afslutning af en skoleperiode (BEK 834).

I slutningen af hver skoleperiode vil der blive udarbejdet en skolevejledning, der udtrykker dit standpunkt i form af karakterer i forhold til de fastsatte mål for skoleperioden (BEK 834). Der kan også være en vurdering af eventuelle behov for supplerende skoleundervisning og for supplerende oplæring i praktikken.

Skolevejledningen udformes og drøftes med eleven. Skolevejledningen er tilgængelig for elev og praktik i Elevplan.

På tilsvarende vis vil der i slutningen af hver praktikperiode blive udarbejdet en praktikerklæring.

I slutningen af uddannelsesforløbet gives standpunktskarakterer, eller der aflægges prøve i områdefag og grundfag. Dette er nærmere beskrevet i skolens prøvebestemmelser.

Standpunktskaraktererne i skolevejledningen i den næstsidste skoleperiode er de afsluttende standpunktskarakterer i fagene med mindre andet er aftalt i forhold til elevens uddannelsesplan.

Se i øvrigt: www.sosuranders.dk/maal-med-uddannelsen/

Prøver

Ved bedømmelse af prøver og ved standpunktsbedømmelse af områdefag og grundfag samt ved uddannelsens afsluttende prøve anvendes den til enhver tid gældende bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse (BEK 834).

Prøver og standpunktsbedømmelser er bestået, når eleven har opnået den til enhver tid gældende mindstekarakter.

Prøver med mundtlig og praktisk besvarelse er offentlige. (BEK 41)

Prøverne afvikles som hovedregel på dansk. (BEK 41)

Opgaver ved prøver stilles af den enkelte institution. (BEK 41)

Prøven tager udgangspunkt i målene for faget.

Ved en individuel prøve, hvor eksaminanden eksamineres på grundlag af et gruppefremstillet produkt, må de øvrige medlemmer af gruppen ikke være til stede i eksamenslokalet, før de selv er blevet eksamineret.

Kun eksaminator og censor må være til stede under voteringen ved praktiske og mundtlige prøver, herunder mundtligt forsvar af projekter. Institutionen kan dog bestemme, at kommende eksaminatorer kan overvære en votering (BEK 41).

Adgang til prøve

Eleven aflægger prøve i et fag, når vedkommende har fulgt undervisningen i det pågældende undervisningsforløb eller har opnået godskrivning herfor, medmindre andet følger af reglerne om de enkelte uddannelser. Institutionen afgør, om eleven har opfyldt betingelsen (BEK 41)

Eleven indstilles til prøve, såfremt de af de respektive skoler beskrevne skriftlige opgaver er afleveret, og såfremt eleven har haft et tilfredsstillende fremmøde.

For at elever kan aflægge den afsluttende prøve, skal hvert områdefag være bestået ved prøve eller standpunktsbedømmelse, og gennemsnittet af prøver og standpunktsbedømmelser i områdefag og grundfag skal være mindst karakteren 02. Ingen af karaktererne må være -03. Valgfri specialefag skal være bedømt "Bestået" (avanceret niveau).

Standpunktsbedømmelsen i praktikuddannelsen (Praktikerklæringen) skal være bedømt "Godkendt".

Afsluttende prøver afholdes efter reglerne i BEK 834.

Prøvers antal, placering samt standpunktsbedømmelser

Undervisningsministeriet udtrækker områdefag og grundfag til prøve – se nærmere beskrivelse under den enkelte uddannelse.

Uddannelse	Besked til dig om hvilket fag du skal til prøve i
<i>Social- og sundhedsuddannelsen trin 2</i>	21 dage før grundfagsprøven eller 35 dage før områdefagsprøven

Grundfag

Prøven i det udtrukne grundfag følger bestemmelserne for prøve i det pågældende grundfag. BEK nr. 1272 af 16/11/2010

Områdefag

Områdefagsprøven er mundtlig og tidsrammen for prøven er 30 minutter pr. elev inklusiv votering. Eksaminationen er individuel.

Afsluttende prøve

Uddannelsen afsluttes med en mundtlig prøve, der har til formål at vurdere og dokumentere elevens tilegnelse af de faglige kompetencer.

Den afsluttende prøve afvikles i slutningen af uddannelsen. Den afsluttende prøve er mundtlig og varer 30 minutter pr. elev inklusiv votering.

2 Social- og sundhedsuddannelsen trin 2

2.2 Optagelse på social- og sundhedsassistentuddannelsen

Du har flere muligheder for at kvalificere dig til optagelse på trin 2, social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Du skal enten

- have gennemført trin 1, uddannelsen til social- og sundhedshjælper eller
- have tilsvarende kvalifikationer erhvervet gennem uddannelse eller arbejds erfaring eller en kombination heraf af mindst 1 år og 2 måneders varighed eller
- kvalifikationer erhvervet i udlandet, der svarer til ovennævnte kvalifikationer.

Godskrivning for dele af uddannelsen

Elever har ret til at få godskrivning for dele af uddannelsen på grundlag af allerede opnåede kvalifikationer og kompetencer. Godskrivning meddeles af skolen inden indgåelse af eventuel ansættelsesaftale.

Godskrivning for dele af praktikuddannelsen gives på baggrund af uddannelse eller beskæftigelse inden for social- og sundhedsområdet, det pædagogiske område eller beslægtede beskæftigelsesområder.

Godskrivning for dele af skoleundervisningen gives på baggrund af dokumenteret gennemført undervisning eller på baggrund af realkompetencer, der står mål med grundfag og områdefag på de relevante niveauer.

Godskrivning for prøver kan ikke gives for en hel uddannelse eller for centrale dele i et sådant omfang, at uddannelsen ikke kan anses for gennemført.

Skolen skal tilbyde eleven undervisning på højere niveau eller anden relevant undervisning i stedet for den undervisning eleven fritages for.

Skolen tilbyder undervisning i godskrevne grundfag på et højere niveau. Engelsk tilbydes dog højest på D-niveau og dansk og naturfag på C-niveau. Ønsker eleven undervisning på højere niveau end de nævnte, kan der indgås samarbejdsaftaler med andre erhvervsuddannelsesinstitutioner.

2.3 Social- og sundhedsassistentuddannelsens opbygning

Social- og sundhedsassistentuddannelsen (trin 2) er en vekseluddannelse med 4 skoleperioder og 3 praktikperioder. Uddannelsen tager 20 måneder, hvoraf skoleuddannelsen udgør 32 uger.

Social- og sundhedsassistentuddannelsen ser således ud:

Skole	Praktik på et somatisk sygehus	Skole	Praktik i psykiatri	Skole	Praktik i det primærkommunale område	Skole
16 uger	ca. 14 uger	7 uger	ca. 14 uger	5 uger	ca. 14 uger	4 uger

Afvielser på dage forekommer, du kan se det nøjagtige for dit optag på skolens hjemmeside under skole/praktikplan.

Undervisningen på skolen består af områdefag, grundfag, valgfri specialefag og valgfag. Områdefagene og de valgfrie specialefag er centrale for udvikling af elevens erhvervsfaglige kompetencer. Grundfagene er almene og grundlæggende i forhold til uddannelsens faglige kompetencer. Valgfag bidrager til udviklingen af elevens faglige og personlige kompetencer.

Varighed af de enkelte fag:

Områdefag

Timeantallet er angivet i uger, men fagene er spredt ud over hele uddannelsen.

Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	3 uger
Sygepleje	5 uger
Somatisk sygdomslære og farmakologi	4 uger
Psykiatrisk sygdomslære og farmakologi	3 uger
Forebyggelse og rehabilitering	3 uger
Sundhedspædagogik og kommunikation	3 uger

Grundfag

Dansk C-niveau	2 uger
Naturfag C-niveau	4 uger
Engelsk D-niveau	2 uger

Anden undervisning

Valgfri specialefag	2 uger
Valgfag	1 uge

Der er mulighed for at fravælge engelsk og erstatte det med et andet fag fra fagrækken eller et andet niveau. Engelsk er dermed ikke obligatorisk, men hvis du ønsker at bruge din uddannelse som social- og sundhedsassistent som et skridt på vejen til at blive sygeplejerske eller til en anden mellemlang videregående uddannelse, bør du vælge at tage engelsk. Skolen kan vejlede dig om valg eller fravalg af engelsk.

Valget skrives i din uddannelsesplan.

2.4 Valgfrit specialefag

På social- og sundhedsassistentuddannelsen skal der minimum vælges to valgfrie specialefag.

Der kan udbydes valgfrit specialefag af en uges varighed i følgende emner:

- Den opererede borger/patient
- Palliation 2
- Demens 2
- Rehabilitering 2
- Velfærdsteknologi 2
- Organisation og ledelse
- Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1
- Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2

Det valgfrie specialefag vurderes bestået/ikke bestået. Det er kompetencegivende og udbydes både internt og eksternt på skolen.

2.5 Valgfag

I social- og sundhedsassistentuddannelsen er der afsat en uge til valgfag. I denne uge kan eleven vælge mellem forskellige valgfag, som skolen har udviklet. Valgfagsrækken og beskrivelsen af valgfagene findes på skolens hjemmeside www.sosuranders.dk. Valgfag er ikke formelt kompetencegivende og afsluttes med bedømmelsen gennemført/ikke-gennemført.

2.6 Bedømmelsesplan

Bedømmelsesplanen for social- og sundhedsassistentuddannelsen er omfattet af skolens generelle bedømmelsesplan m.h.t. løbende evaluering, skolevejledninger, praktikerklæringer, standpunktsbedømmelser eller prøve i grundfag og områdefag og en afsluttende prøve.

Prøver og standpunktsbedømmelser i skoleuddannelsen:

Ministeriet for Børn og Undervisning udtrækker ét områdefag og ét af grundfagene dansk eller naturfag til prøve. De øvrige område- og grundfag afsluttes med standpunktsbedømmelse.

Elever og undervisere må først 3 eller 5 uger inden prøvens afholdelse få meddelt, hvilket fag der er udtrukket til prøve.

Prøven i det udtrukne grundfag følger bestemmelserne for prøve i det pågældende grundfag. (jf. grundfagsbekendtgørelsen)

Områdefagsprøven er mundtlig og følger skolens prøvebestemmelser for afvikling af prøve i områdefag.

Det udtrukne prøvefag afvikles i starten af sidste skoleperiode. Prøven er mundtlig.

Hvis det udtrukne prøvefag er et grundfag, fremgår tidsrammen for grundfagsprøven af bestemmelserne i grundfagsbekendtgørelsen.

Hvis det udtrukne prøvefag er et områdefag, er tidsrammen for prøven 30 minutter pr. elev inkl. votering. Eksaminationen er individuel.

Til den afsluttende prøve udarbejder eleven alene eller i samarbejde med andre elever en projektopgave, som danner grundlag for den mundtlige eksamination ved den afsluttende prøve. Bedømmelse sker alene på grundlag af den mundtlige præstation ved prøven.

Den afsluttende prøve afvikles i slutningen af uddannelsen. Prøven er mundtlig og varer 30 minutter pr. elev inkl. votering. Eksaminationen er individuel.

2.7 Praktikuddannelsen

Formål

Praktikuddannelsen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et fagligt funderet praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Tilrettelæggelse

Praktikuddannelsen på trin 2 består af længerevarende forløb indenfor det regionale og det primærkommunale område.

Praktikuddannelsen tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af målene for den praktiske og teoretiske undervisning i områdefag, grundfag, valgfri specialefag og valgfag samt gennem udførelse af og refleksion over de daglige arbejdsopgaver i praktikuddannelsen.

Det involverede praktiksted planlægger praktikuddannelsen i overensstemmelse med uddannelsesordningen, den lokale undervisningsplan og ud fra de lokale muligheder.

Eleven introduceres til generelle dokumentationsmetoder i skoleundervisningen, mens det er det enkelte praktiksteds ansvar at introducere eleven til egne dokumentationssystemer.

I tilrettelæggelsen af praktikuddannelsen og vejledningen i tilknytning hertil integreres informationsteknologien som kommunikations- og dokumentationsredskab.

I begyndelsen af hvert skole- og praktikforløb formulerer eleven sammen med henholdsvis skole og praktiksted sine mål for den efterfølgende periode.

Standpunktsbedømmelse i praktikken

Ved afslutningen af en praktikperiode på trin 2 afgiver praktikvirksomheden en praktikerklæring. Praktikerklæringen skal indeholde praktikstedets vurdering af, hvorvidt eleven har nået målene for praktikperioden. I praktikerklæringen anvendes bedømmelsen "godkendt/ikke godkendt".

Eleven skal have opnået bedømmelsen "godkendt" for **hver af praktikperioderne** inden for henholdsvis det primærkommunale område, det somatiske område og det psykiatriske område.

Praktikuddannelsens faglige mål vurderes ud fra taksonomien:

- *Begynderniveau*
- *Rutineret niveau*
- *Avanceret niveau*

Praktik 1

I praktik 1 begynder eleven at arbejde med de samlede mål for praktikuddannelsen. Eleven forventes at nå målene på **begynderniveau**. Der er tale om et vejledende niveau. Hvor langt eleven når i arbejdet med målene er individuelt og vil afhænge af elevens forudsætninger, individuelle mål og praktikstedets læringsmuligheder.

Begynderniveau: At eleven kan udføre en opgave i en kendt situation eller under vejledning i en ukendt situation.

På begynderniveau lægges vægt på lyst til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveau grundlægges selvstændighed i opgaveløsningen.

Praktik 2

I praktik 2 arbejder eleven videre med at nå de samlede mål for praktikuddannelsen på et **rutineret** niveau.

Elevens arbejde med at nå de samlede praktikmål på **rutineret niveau** betyder:

At eleven kan planlægge og gennemføre en opgave eller løse et problem i kendte situationer og omgivelser alene eller i samarbejde med andre.

På rutineret niveau lægges vægt på udvikling af evne til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.

Praktik 3

I praktik 3 arbejder eleven videre med at nå de samlede mål for praktikuddannelsen på et **avanceret** niveau.

Elevens arbejde med at nå de samlede praktikmål på **avanceret** niveau betyder:

At eleven kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave, kan løse et problem - også i ikke-rutine situationer - alene eller i samarbejde med andre under hensyntagen til opgavens art.

På avanceret niveau lægges der vægt på udvikling af evne til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ til selv at formulere og løse faglige opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.

Praktik i udlandet

Det er muligt at afvikle dele af praktikuddannelsen i udlandet. Praktikophold i udlandet tilrettelægges individuelt.

Praktikmødet

Hvis skolen eller praktikstedet vurderer, at eleven har behov for et praktikmøde, vil praktikstedet kunne modtage besøg fra skolen. Som udgangspunkt vil det være elevens kontaktlærer, der deltager i praktikmødet.

Praktikmål	
	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="424 344 1378 495">1. Eleven kan arbejde inden for sit kompetenceområde i overensstemmelse med relevante love inden for social service, sundhed og psykiatri og ud fra arbejdspladsens værdier. <li data-bbox="424 539 1430 730">2. Eleven kan selvstændigt identificere behov og begrunde behov for og udføre grundlæggende sygepleje til borgere/patienter ud fra en metodisk tilgang indeholdende dataindsamling, planlægning, handling, evaluering og dokumentation. <li data-bbox="424 775 1422 965">3. Eleven kan reflektere over de etiske dilemmaer, der følger arbejdet som professionel sundhedsperson, og varetage opgaver i relation til patientrettigheder samt procedurer for patientsikkerhed herunder indberetning af utilsigtede hændelser jf. Sundhedsstyrelsens gældende vejledning. <li data-bbox="424 1010 1418 1223">4. Eleven kan dokumentere og videregive relevante informationer og observationer vedrørende tildelte borgere/patienter til plejepersonale og andre faggrupper, herunder til fagpersoner i andre sektorer, og dermed medvirke til at sikre sammenhæng og helhed i borgers/patientens forløb. <li data-bbox="424 1267 1394 1435">5. Eleven kan identificere komplekse problemstillinger hos borgeren/patienten og reagere hensigtsmæssigt på ændringer i borgerens/patientens psykiske, fysiske eller sociale tilstand og samspillet mellem disse faktorer. <li data-bbox="424 1469 1410 1592">6. Eleven kan anvende et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er i overensstemmelse med social- og sundhedsassistentens kompetenceområde. <li data-bbox="424 1626 1430 1783">7. Eleven kan som led i behandlingen og med udgangspunkt i borgerens/patientens behov anvende relevant kommunikationsform herunder lytte, anerkende, støtte, vejlede og følge op. <li data-bbox="424 1816 1430 1939">8. Eleven kan indlede og afslutte en sundhedsfaglig ydelse til en borger/patient herunder gennemføre samtaler i relation til modtagelse, udskrivning og hjemkomst.

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Eleven kan arbejde rehabiliterende, sundhedsfremmende og forebyggende ud fra refleksioner over borgere/patientens autonomi og mestringsstrategier samt vejlede borgeren/patienten i sundhedsfaglige spørgsmål, der understøtter egenomsorgsevnen, livsstil og livskvalitet. 10. Eleven kan indgå aktivt i borgere/patienters genoptræningsforløb efter vejledning fra relevante fagpersoner. 11. Eleven kan aktivt indgå i og motivere borgere/patienter til at deltage i aktiviteter ud fra relevante tilgange, som fx recovery eller rehabilitering, samt vejlede og informere om relevante tilbud inden for rehabilitering, sygepleje og service- og botilbud. 12. Eleven kan efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation selvstændigt op hælde og uddele medicinen samt observere virkning/bivirkninger, informere om medicinen, dokumentere og medvirke til, at borgere/patienter samarbejder omkring medicinindtag. 13. Eleven kan anvende generelle principper for hygiejne herunder særlige regimer og teknikker, fx steril teknik i forbindelse med sårpleje og kateter-anlæggelse, samt vejlede borgere/patienter, pårørende og kolleger herom. 14. Eleven kan forholde sig kritisk til egne og andres arbejdsstillinger og arbejdsstedets indretning i forhold til forebyggelse af arbejdsskader og voldsomme episoder samt kan følge gældende ergonomiske principper og sikkerhedsforanstaltninger både i forhold til borgerne/patienterne og sig selv. 15. Eleven kan tilrettelægge og følge op på både egne og andres arbejdsprocesser i forhold til såvel administrative som sygeplejefaglige opgaver omkring den enkelte borger. 16. Eleven kan identificere behov for velfærdsteknologiske hjælpemidler i borgerens hjem herunder anvende og vejlede i brugen samt tage højde for eventuelle dilemmaer forbundet hermed.
--	--

Eleven sender en dagsorden til kontaktlærer og vejleder inden praktikmødet.

Praktikvejlederen er ansvarlig for at finde et egnet lokale til at afholde samtalen i.

Bedømmelse: Godkendt eller ikke-godkendt.

2.8 Din personlige uddannelsesplan

Uddannelsesplanen skal hjælpe dig til at få overblik over dit uddannelsesforløb.

Uddannelsesplanen er et samarbejdsredskab mellem dig, din kontaktlærer og din praktikvejleder.

Uddannelsesplanen skal indeholde oplysninger om:

- Hvilket uddannelsesforløb, du planlægger at gennemføre
- Dine personlige formål med uddannelsen
- Grundfagsniveau
- Realkompetencevurdering og eventuelle fritagelser for undervisning/praktik
- Skolepraktikplan
- Oplæg til kontaktlærersamtaler og praktikmødet samt referater herfra

Uddannelsesplanen er samtidig dit styringsredskab til at:

- Få indsigt i din måde at lære på
- Følge din egne faglige og personlige udvikling
- Reflektere over dit uddannelsesforløb
- Formulere dine faglige og personlige mål
- Evaluere dine opstillede mål

Den social- og sundhedsfaglige udvikling i kommuner og region

Skolen og det lokale uddannelsesudvalg diskuterer den social- og sundhedsfaglige udvikling i kommuner og regioner på deres møder. Det tilstræbes, at der mindst én gang årligt enten er et fælles besøg på en relevant institution eller et eksternt oplæg, der understøtter viden om udviklingen.

Desuden er der etableret et fast mødefora, skolepraktikrådet, med deltagelse af skolen samt de uddannelsesansvarlige fra alle de kommuner, den regionale psykiatri og de sygehuse, hvor eleverne er i praktik. Formålet med samarbejdet er at koordinere, drøfte og træffe beslutninger omkring principielle og overordnede forhold der berører sosu-uddannelserne.

3 Beskrivelse af skoleuddannelsen

3.2 Læringsaktivitet: 1.skoleperiode

I denne skoleperiode skal du gøre dig klar til at **arbejde i det somatiske område**.

Du skal arbejde med mødet med patienter der er indlagt på en somatisk afdeling.

Du skal arbejde med et teoretisk udgangspunkt for at kunne deltage i den helhedsorienterede indsats til patienter med de hyppigst forekommende somatiske lidelser.

Du skal arbejde med:

- Mødet mellem social- og sundhedsassistenten og patienten
- De mest almindeligt forekommende sygdomme
- Den grundlæggende sygepleje
- Hvordan du kan indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- Rehabilitering og forebyggelse

Du skal dokumentere din kompetenceudvikling på flere forskellige måder ex. gennem portfolio, simulationsøvelser, dialog med elevkammerater og undervisere, lommefilm, noter, refleksionsark og mindmaps.

I slutningen af 1. skoleperiode foregår en vurdering af din udvikling i forhold til fagenes mål og uddannelsens kompetencemål og du vil få en vejledende standpunktskarakter – en del karakter.

Varighed

1.skoleperiode varer ca. 16 uger. Din arbejdstid vil svare til 37 timer pr. uge.

Læringsmiljø og metode

På trin 2 planlægges din læring med udgangspunkt i samarbejde i grupper eller makkerpar. Læringsaktiviteterne bygges op om cases og relevante faglige emner kobles til casen, så du får et tværfagligt og helhedsorienteret syn på samarbejdet med patienten.

Vi vil i undervisningen anvende varierende metoder for at styrke din evne til at være producent af viden. For at styrke din aktive deltagelse anvendes differentiering både i forhold til pædagogik og struktur.

I forbindelse med casearbejde vægter vi din evne til at kunne overføre teorien til handlinger samt lave refleksioner over både teori og praksis. Du vil derfor skulle arbejde med case-beskrivelser og simulationsspil.

Du skal udover de skemalagte timer arbejde selvstændigt eller i samarbejde med dine elevkammerater med eksempelvis:

- Refleksioner og dokumentation i forhold til din egen kompetenceudvikling. (logbog, lommefilm, noter, mindmaps, portefolio)
- Læse tekster som forberedelse til undervisningen.
- Fordybelse i emner som forberedelse af en fremlæggelse. (f.eks. ved brug af interview, studiebesøg, IT, video)
- Arbejde med personlige mål i forbindelse med din personlige uddannelsesplan.

Overzicht over læringselementer:

Tema	Navn	Varighed
	Introduktion til uddannelsen og præsentation	20 lektioner
1	Social- og sundhedsassistenten som fagperson	4 lektioner
2	Social- og sundhedsassistenten i samarbejde med den somatiske patient Dansk integreres i dette tema	138 lektioner
	Stop op dag	6 lektioner
3	Assistenten i samarbejde med patienter med diabetes	36 lektioner
4	Assistenten som fagperson i det sammenhængende patient forløb Dansk og engelsk integreres i dette tema	172 lektioner
	Forberedelse til praktikken	2 lektioner
5	Assistenten som fagperson i somatikken Engelsk afsluttes i dette tema	70 lektioner
	Valgfag	30 lektioner

I introduktionsperioden vil du blive introduceret til:

Uddannelsen, It systemer, bibliotek, i-bogen, læsevejleder og uddannelsesvejleder, elevsupport samt elevadministration.

3.3 Læringselement: Tema 1: Social – og sundsassistenten som fagperson.

Du vil blive introduceret til, hvilke kompetencer der indgår i social- og sundhedsassistentens fagprofil, herunder hvilke krav der stilles til dig som autoriseret social- og sundhedsperson. Hvordan adskiller social og sundhedsassistentens ansvar og kompetenceområde sig fra social og sundhedshjælperen

Indhold i temaet:

Fag: Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

- Introduktion til fag og kompetencer
- Ansvar og pligter
- Lov om autorisation og delegation
- Klager og indberetninger

Fagmål:

1. Eleven kan forklare social- og sundhedsassistentens opgaver ud fra Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien og kan anvende sin viden om lovgivningen i sin udøvelse af faget.
---

2. Eleven kan forklare, hvad autorisation og delegering indebærer.
--

Fag: Dansk

- Sygdomsbegrebet og medier, analysemetode til TV nyheder

23. Eleven kan foretage en metodisk analyse og perspektivering samt give en begrundet vurdering af forskellige teksttyper og udtryksformer.
---

21. Eleven kan anvende IT til relevant kommunikation og informationssøgning.
--

Efter temaet:

- Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

3.4 Læringselement: Tema 2: Social-og sundhedsassistenten i samarbejde med den somatiske patient.

Du vil arbejde med sygeplejeteorier, som kan danne baggrund for tilrettelæggelse af **grundlæggende sygepleje til den somatiske patient.**

I dette tema vil du blive præsenteret for Case 1.

I dit arbejde på sygehuset skal du kunne observere symptomer på sygdom. Derfor skal du arbejde med kroppens anatomi og fysiologi, årsager, symptomer og pleje- og behandling af forskellige somatiske sygdomme, herunder medicinadministration.

Du skal være med til at arbejde forebyggende og rehabiliterende og kunne være med til at vurdere patienters funktionsevne i forhold til daglig livsførelse herunder ernæringsvurdering.

Derfor skal du også lære noget om vejledning og instruktion af patienter og pårørende.

Du skal arbejde med skriftligt og mundtligt fagsprog.

Grundfaget naturfag og dansk vil indgå i dette tema.

Både dansk og naturfag vil arbejde med emner der relaterer sig til de øvrige emner du arbejder med i dette tema.

Indhold i temaet:

Fag: Sygepleje

- Grundlæggende sygepleje
- Sygeplejeteorier: Orem, Henderson, Martinsen og Orlando
- Sygeplejeteori: teoretisk og praktisk
- TOKS (Tidlig Opsporing af Kritisk Sygdom)
- Sygeplejeprocesen/ sygeplejefaglige optegnelser
- Evidensbaseret og erfaringsbaseret viden
- Øve mundtligt og skriftligt fagsprog
- Specifik sygepleje til patienter med de somatiske sygdomme der arbejdes med i somatisk sygdomslære.

Fagmål:

1. Eleven kan forklare hensigten med sygepleje og omsorg ud fra forskellige sygeplejeteorier.

2. Eleven kan forklare, hvordan viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder kan anvendes til at observere ændringer i borgers/patientens sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.
3. Eleven kan forklare principperne for sygeplejeprocessen, herunder hvordan grundlæggende sygepleje prioriteres, tilrettelægges, udføres og evalueres med udgangspunkt i borgers/patienters ressourcer og behov.
8. Eleven behersker et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan forklare, hvordan sygeplejefaglige optegnelser anvendes til at skabe kontinuitet i et borger- /patientforløb
9. Eleven kan reflektere over forskellen på erfaringsbaseret og evidensbaseret viden og kan forklare, hvordan faglig vejledning og refleksion kan indgå som redskab i det daglige arbejde.

Fag: Somatisk sygdomslære og farmakologi

- Introduktion til fag og mål
- Almen farmakologi, herunder regler og retningslinjer for medicindispen-
sering og medicin administration.
- Under hver af nedenstående sygdomme skal du arbejde med den speci-
fikke farmakologi.
- Kroppens opbygning:
  - Lungerne og sygdomme relateret hertil: KOL, pneumoni og astma
  - Hjertekarsygdomme; AMI, hypertension, arteriosklerose, hjerte-
insufficiens.
  - Fordøjelsessystemet og sygdomme relateret hertil: Diarre, obsti-
pation, cancer coli.
- Skriftlig og mundligt fagsprog i relation til ovenstående

Fagmål:

1. Eleven kan forstå kroppens anatomi og fysiologi og kan forklare sammen- hænge mellem de enkelte organsystemer og de enkelte organers betydning for kroppens funktioner.
2. Eleven kan forklare årsager, symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekomne sygdomme herunder kronisk obstruktiv lungeli- delse, hjertekarsygdomme, diabetes mellitus, cancer, gigtsygdomme, apo- pleksi, frakturer, pneumoni, kronisk bronkitis, allergi, lidelser i mave- tarmsystemet samt nyre- og urinvejslidelser.

5. Eleven kan forklare hvordan gældende regler og retningslinjer for medicindispensering og medicinadministration anvendes, når der udføres en medicinordination.

6. Eleven kan på baggrund af viden om almen og speciel farmakologi, forklare virkninger, bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner inden for de mest almindelige hovedgrupper og kan forklare, hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.

7. Eleven kan anvende fagsprog, skriftligt og mundtligt, ved beskrivelse af kroppens anatomi og fysiologi, de hyppigst forekomne sygdomme og farmakologi.

Fag: Forebyggelse og rehabilitering

- Intro fag og mål, definition af begreber
- Ernæringscreening
- Rehabilitering
- Forebyggelse
- Funktionsevne
- Immobilisation

Fagmål:

1. Eleven kan forklare forskellen på og hensigten med henholdsvis forebyggelse og rehabilitering og kan forklare social- og sundhedsassistentens rolle i den tværprofessionelle og tværsektorielle forebyggende og rehabiliterende indsats.

2. Eleven kan forklare, hvordan man vurderer borgeres/patienters fysiske, psykiske og sociale funktionsevne i forhold til daglig livsførelse herunder faldtendens og ernæringstilstand.

5. Eleven kan forklare, hvordan borgere/patienter kan vejledes om sygdomsforebyggende tiltag, som forebygger følger af immobilitet.

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- Intro fag og mål
- Sundhedspædagogiske aktiviteter
- Instruktion, vejledning og undervisning med udgangspunkt i didaktisk model

Fagmål:

3. Eleven kan forklare hvordan borgere/patienter og pårørende inddrages i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb ved hjælp af rådgivning, vejledning, instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer, mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder.

Fag: Naturfag

- Intro til fagmål
- Grundlæggende kemi.
Stoffers opbygning: ioner og ionbindinger, kovalente bindinger og molekyler og det periodiske systems opbygning.
- Celler og blodet.
Cellens opbygning og transportformer hen over cellemembranen, osmose og diffusion. Blodets kolloidosmotiske tryk, intra- og extracellulære væsker og hypotoniske, isotoniske og hypertotoniske væsker.
- Energigivende næringsstoffer.
Respirationskæden. Kulhydrater, proteiner og fedtstoffer, og deres funktion i kroppen, eksempelvis energimæssigt. Stoffernes kemiske sammensætning, herunder mættede og umættede fedtsyrer, mono- di- og polysakkarider samt protein som næringsstof og i form af plasmaprotein.
- Syrer og baser, pH begrebet og logaritmisk skala til belysning af pH, kroppens syrebasebalance samt reguleringen af denne.
- Væsker og tryk.
Blandt andet blodets sammensætning og de enkelte elementers funktion samt det hydrostatiske tryk, (blodtryk, væskebalance m.m.).
- Faglige beregninger. Eksempelvis med energiberegninger, udmåling af medicin og beregning af medicinens halveringstid i kroppen, opløsningers koncentration, herunder molaritet, masseprocent og volumenprocent.
- Lægemiddelregning og halveringstider.
Medicinberegning og lægemidlets halveringstid i kroppens plasma. Samt logaritmisk skala til belysning af et lægemiddels halveringstid.

Fagmål:

Mål 1, C-niveau: Kan anvende naturfaglige modeller og på udvalgte områder selv opstille og vurdere sådanne modeller.
Mål 2, C-niveau: Kan anvende matematik som et redskab til at danne modeller, der kan beskrive naturvidenskabelige fænomener og problemstillinger.
Mål 3, niveau D Mål 3, C-niveau: Kan forstå samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende adfærd i forbindelse hermed.
Mål 4, niveau D Mål 4: C-niveau: Kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr.
Mål 5, niveau D Mål 5, C-niveau: Kan omgås kemikalier og udstyr på forsvarlig måde i forbindelse med eksperimentelt arbejde og begrunde handlemåde i forhold hertil, herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter.
Mål 6, niveau D Mål 6, C-niveau: Kan forholde sig kritisk til naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder identificere de naturvidenskabelige og matematiske elementer i fremstilling og argumentation.
Mål 7, niveau D Mål 7, C-niveau: Kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationssøgning og -behandling, databehandling og præsentation.
Mål 8, niveau D Mål 8, C-niveau: Kan dokumentere det naturfaglige arbejde gennem at registrere og efterbehandle data og iagttagelser samt beskrive eksperimenter.
Mål 9, niveau D Mål 9, C-niveau: Kan formidle og perspektivere den opnåede naturfaglige viden.

Fag: Dansk

- Analyse af mediernes behandling af somatiske sygdomme og rehabilitering

Fagmål:

15. Eleven kan indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde metodisk tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.
16. Eleven kan foretage en metodik analyse og perspektivering samt give en begrundet vurdering af forskellige teksttyper og udtryksformer.
20. Eleven kan anvende relevante tale-, lytte- og skrivestrategier i forhold til emne og formål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almen sammenhænge.
21. Eleven kan anvende It til relevant kommunikation og informationsøgning.

Læringsmiljø og metode:

Temaet er tværfagligt og indeholder læringsmål fra somatisk sygdomslære og farmakologi, sygepleje, forebyggelse og rehabilitering, sundhedspædagogik, dansk og naturfag.

Du skal arbejde både teoretisk, praktisk og eksperimentelt med temaets indhold. Undervisningen vil være varieret og indeholde såvel lærestyrede aktiviteter, casearbejde og mere selvstændigt arbejde f.eks. i form af portefolio.

Efter temaet:

- Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

3.5 Læringselement: Tema 3: Assistenten i samarbejde med patienter med diabetes.

Du vil i dit arbejde som social- og sundhedsassistent møde patienter med diabetes, derfor skal du i dette tema arbejde med de organsystemer der har betydning i relation til diabetes.

Du vil i dette tema blive præsenteret for Case 2.

Indhold i temaet:

Fag: Naturfag

- Kroppens syre/basebalance
- Vaccination og immunsystem

Fagmål:

Mål 3, niveau D Mål 3, C-niveau: Kan forstå samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende adfærd i forbindelse hermed.
Mål 4, niveau D Mål 4: C-niveau: Kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr.
Mål 5, niveau D Mål 5, C-niveau: Kan omgås kemikalier og udstyr på forsvarlig måde i forbindelse med eksperimentelt arbejde og begrunde handlemåde i forhold hertil, herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter.
Mål 6, niveau D Mål 6, C-niveau: Kan forholde sig kritisk til naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder identificere de naturvideskabelige og matematiske elementer i fremstilling og argumentation.
Mål 7, niveau D Mål 7, C-niveau: Kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationssøgning og -behandling, databehandling og præsentation.
Mål 8, niveau D Mål 8, C-niveau: Kan dokumentere det naturfaglige arbejde gennem at registrere og efterbehandle data og iagttagelser samt beskrive eksperimenter.
Mål 9, niveau D Mål 9, C-niveau: Kan formidle og perspektivere den opnåede naturfaglige viden.

Fag: Somatisk sygdomslære og farmakologi

- Under hver af nedenstående sygdomme skal du arbejde med den specifikke farmakologi.
  - Immunforsvaret og sygdomme relateret hertil: Leukæmi og leddegigt
  - Hormonsystemet og sygdomme relateret hertil: Diabetes
  - Nyrer og urinveje og sygdomme relateret hertil: Urinvejsinfektioner og nyresten
- Skriftlig og mundligt fagsprog i relation til ovenstående

Fagmål:

1. Eleven kan forstå kroppens anatomi og fysiologi og kan forklare sammenhænge mellem de enkelte organsystemer og de enkelte organers betydning for kroppens funktioner.
2. Eleven kan forklare årsager, symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekomne sygdomme herunder kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme, diabetes mellitus, cancer, gigtsygdomme, apopleksi, frakturer, pneumoni, kronisk bronkitis, allergi, lidelser i mave-tarmsystemet samt nyre- og urinvejslidelser.
6. Eleven kan på baggrund af viden om almen og speciel farmakologi, forklare virkninger, bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner inden for de mest almindelige hovedgrupper og kan forklare, hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.
7. Eleven kan anvende fagsprog, skriftligt og mundtligt, ved beskrivelse af kroppens anatomi og fysiologi, de hyppigst forekomne sygdomme og farmakologi.

Fag: Sygepleje

- Sygepleje til patienter med Diabetes
- Sygepleje til patienter med allergi og gigt

Fagmål:

1. Eleven kan forklare hensigten med sygepleje og omsorg ud fra forskellige sygeplejeteorier.
---

2. Eleven kan forklare, hvordan viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder kan anvendes til at observere ændringer i borgers/patientens sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.

3. Eleven kan forklare principperne for sygeplejeprocessen, herunder hvordan grundlæggende sygepleje prioriteres, tilrettelægges, udføres og evalueres med udgangspunkt i borgers/patienters ressourcer og behov.

8. Eleven behersker et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan forklare, hvordan sygeplejefaglige optegnelser anvendes til at skabe kontinuitet i et borger- /patientforløb

Fag: Dansk

- Fagligt og alment skriftsprog
- Skriveproces fagsprog ved brug af modeller anvendt indenfor somatikken.

Fagmål:

10. Eleven kan anvende det skrevne og talte sprog hensigtsmæssigt, korrekt, klart, præcist og varieret i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.

11. Eleven kan forholde sig til og reflektere over korrekt sprog, retstavning og tegnsætning samt forholde sig til og reflektere over regler og normer for sprogbrug i såvel egne som andres tekster i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.

12. Eleven kan reflektere over og redegøre for sprogets brug og funktion i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge, herunder spillet mellem forskellige teksttypers indhold, form, funktion og kontekst.

17. Eleven kan styre og reflektere over forskelligartede skriveprocesser fra idé til produkt samt indgå i dialog om egne og andres skriftlige produkter.

Efter temaet:

- Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

3.6. Læringselement: Tema 4: Assistenten som fagperson i det sammenhængende patient forløb

I dette team vil du blive præsenteret for Case 3 og Case 4.

Du vil arbejde med, hvordan du kan møde, kommunikere og samarbejde med patienter og pårørende på en respektfuld måde.

Du skal arbejde med at forstå assistentens opgaver på baggrund af lovgivningen.

På hospitalet skal du medvirke i at tilrettelægge "det gode patientforløb", derfor skal du arbejde med metoder til planlægning, dokumentation og evaluering som lever op til sygeplejefaglige optegnelser og de vedtagne kvalitetsstandarder. Herunder utilsigtede hændelser og akkreditering.

Du skal arbejde med at tilrettelægge patientforløb, hvor du samarbejder med kommunale og regionale institutioner.

Du skal arbejde med, hvilke faktorer der har betydning for befolkningen og enkeltpersoners sundhed, herunder levevilkår, livsstil og sundhedsopfattelser.

Du arbejder med teorier der kan hjælpe dig til at forstå patienters mestringsstrategier, herunder forudsætninger og motivation for at ændre livssituation og du skal arbejde med, hvordan du kan rådgive og vejlede patienter i forhold til sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter.

Du skal arbejde med sanserne og sansestimulation som aktivitet.

Du skal arbejde med, hvordan man tilrettelægger plejen for en operationspatient og sterile teknikker i forhold til sår, drop og kateter.

Du skal også arbejde med infektionssygdomme og institutionsinfektioner samt forebyggelse og behandling af disse.

Du skal på hospitalet være med til at igangsætte rehabiliterende og sundhedsfremmende tiltag.

Du skal i dette tema arbejde med hvilke ubalancer og sygdomme der knytter sig til det at blive ældre.

Du skal repetere din viden om arbejdsmiljø, nu rettet mod hospital og være opmærksom på arbejdsmiljøreglerne.

Du skal arbejde med velfærdsteknologi og innovation i forhold til dit arbejdsområde.

Engelsk integreres i dette tema.

Naturfag afsluttes med en delkarakter i dette tema.

Indhold i temaet:

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- Målrettet kommunikation
  - Kropssprog og matching
  - Aktiv lytning
  - Gensvar
- Sundhedsopfattelser
  - Antonovsky
- Psykosociale forudsætninger
  - Livsfaser
  - Livsformer
  - Motivationsformer
  - Mestringsstrategier

Fagmål:

1. Eleven kan forklare, hvad der har betydning for befolkningens sundhed herunder forskellige livsformer, livsfaser og sundhedsopfattelser.
2. Eleven kan ud fra viden om sundhedspædagogiske tilgange forklare, hvordan borgere/patienter kan støttes i lærerprocesser, der fremmer egenomsorg og motivere til at leve sundt.
3. Eleven kan forklare hvordan borgere/patienter og pårørende inddrages i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb ved hjælp af rådgivning, vejledning, instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder.
5. Eleven kan anvende forskellige former for målrettet kommunikation herunder matching, aktiv lytning, spørgeteknikker og gensvarsmodeller.

Fag: Sygepleje

- Aseptik
- Kateterpleje, injektionsteknik og sterile handsker

Fagmål:

4. Eleven kan forklare, hvordan sterile teknikker anvendes i forbindelse med sår-, drop-, og kateterpleje.

Fag: Somatisk sygdomslære og farmakologi

- Under hver af nedenstående sygdomme skal du arbejde med den specifikke farmakologi.
- Kroppens opbygning:
  - Knogler, led og muskler og sygdomme relateret hertil: Slidgigt og frakturer
  - Galdesten
  - Nervesystemet og apopleksi
- Præ-, per- og postoperativ fase: undersøgelse og observation og pleje
- Særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner
- Forebyggelse af smitteveje
- Sår, normal sårheling, fremmende og hæmmende faktorer
- Den ældre medicinske patient
  - Gerontologi
  - Olympiadesyndromet

Fagmål:

1. Eleven kan forstå kroppens anatomi og fysiologi og kan forklare sammenhænge mellem de enkelte organsystemer og de enkelte organers betydning for kroppens funktioner.

2. Eleven kan forklare årsager, symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekomne sygdomme herunder kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme, diabetes mellitus, cancer, gigtsygdomme, apopleksi, frakturer, pneumoni, kronisk bronkitis, allergi, lidelser i mave-tarmsystemet samt nyre- og urinvejslidelser.

4. Eleven kender præ-, per- og postoperativ fase og kan forklare, hvordan patienter forberedes til operation og hvad der skal observeres i den postoperative fase
3. Eleven kan ud fra viden om den ældre medicinske borger/patient forklare, hvordan man som social-og sundhedsassistent observerer ændringer i sundhedstilstanden herunder ændringer, der skyldes dehydrering, under- og fejlernæring, anæmi, obstipation, diarré, fald, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet.
6. Eleven kan på baggrund af viden om almen og speciel farmakologi, forklare virkninger, bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner inden for de mest almindelige hovedgrupper og kan forklare, hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.
7. Eleven kan anvende fagsprog, skriftligt og mundtligt, ved beskrivelse af kroppens anatomi og fysiologi, de hyppigst forekomne sygdomme og farmakologi.
8. Eleven kan forklare principperne for hygiejne ved særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner og kan forklare, hvordan borgere /patienter, pårørende og kolleger kan vejledes i disse og i de generelle principper for hygiejne.

Fag: Naturfag

- Nervecellen.
Nervecellens opbygning og funktion. Herunder nerveimpulser og Natrium-Kalium pumpen.
- Mikroorganismer, bakterievækst og epidemier
Vira, bakterier og svampe og eksponentiel udvikling og logaritmisk skala til belysning af bakteriers udbredelse. Epidemier og deres udbredelse samt disses betydning i sundhedsmæssig sammenhæng, herunder beskyttelse og forebyggelse, herunder sterilisation og descinfektion.
- Faglige beregninger.
Eksempelvis med energiberegninger, udmåling af medicin og beregning af medicinens halveringstid i kroppen, opløsningers koncentration, herunder molaritet, masseprocent og volumenprocent.
- Temperatur.
Varmeafgivelse og varmetab.

Delkarakter i forbindelse med de sidste naturfagslektioner i dette tema.

Fagmål:

Mål 1, C-niveau: Kan anvende naturfaglige modeller og på udvalgte områder selv opstille og vurdere sådanne modeller.
Mål 2, C-niveau: Kan anvende matematik som et redskab til at danne modeller, der kan beskrive naturvidenskabelige fænomener og problemstillinger.
Mål 3, niveau D Mål 3, C-niveau: Kan forstå samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende adfærd i forbindelse hermed.
Mål 4, niveau D Mål 4: C-niveau: Kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr.
Mål 5, niveau D Mål 5, C-niveau: Kan omgås kemikalier og udstyr på forsvarlig måde i forbindelse med eksperimentelt arbejde og begrunde handlemåde i forhold hertil, herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter.
Mål 6, niveau D Mål 6, C-niveau: Kan forholde sig kritisk til naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder identificere de naturvidenskabelige og matematiske elementer i fremstilling og argumentation.
Mål 7, niveau D Mål 7, C-niveau: Kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationssøgning og -behandling, databehandling og præsentation.
Mål 8, niveau D Mål 8, C-niveau: Kan dokumentere det naturfaglige arbejde gennem at registrere og efterbehandle data og iagttagelser samt beskrive eksperimenter.
Mål 9, niveau D Mål 9, C-niveau: Kan formidle og perspektivere den opnåede naturfaglige viden.

Fag: koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

Assistentens opgave i relation til sundhedsloven og servicelov

- Selvbestemmelsesretten
- Informeret samtykke
- Aktindsigt
- Tavshedspligt

Dokumentation i forhold til sammenhængende forløb

- Intro e-dok
- Dokumentation i forhold til patientrettigheder

Assistentens opgaver i forhold til at sikre kvalitet i sundhedsydelserne

- DDKM og akkreditering
- Kvalitetssikring og kvalitetsudvikling
- Sundhedsfaglig kvalitet
- Utilsigtede hændelser
- Arbejdsmiljøcertificering

Fagmål:

1. Eleven kan forklare social- og sundhedsassistentens opgaver ud fra Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien og kan anvende sin viden om lovgivningen i sin udøvelse af faget.
---

4. Eleven kan forklare sammenhængen mellem social-og sundhedspolitik og lokale målsætninger samt kvalitetsstandarder og serviceniveauer i kommuner og regioner og kan reflektere over betydningen heraf for borgeren/patienten og egne arbejdsopgaver.
--

5. Eleven kan på baggrund af principperne for kvalitetssikring forklare social- og sundhedsassistentens rolle i forbindelse med at sikre kvaliteten i serviceydelser og sundhedsydelser og i forhold til arbejdsmiljøcertificering og akkreditering .
---

6. Eleven kan forklare dokumentationens betydning i en tværprofessionel og tværsektoriel sammenhæng som basis for sikring af kontinuitet i sygeplejen,
--

rehabiliteringen og for sikring af patientrettigheder og udvikling af kvaliteten af service- og sundhedsydelser

Fag: Forebyggelse og rehabilitering

- Ergonomi, forflytninger og arbejdsmiljø
- Aktiviteter-ADL begrebet og ADL-taksonomier
- COPM, MOHO
- Aktivitetsanalyse- NUZO
- Sanser og sansestimulation

Fagmål:

3. Eleven kan forklare, hvordan man analyserer aktiviteter, ud fra hvilke fysiske, psykiske og sociale krav aktiviteterne stiller til den person, der skal udføre dem.

4. Eleven kan forklare, hvordan der ud fra en analyse af borgeres/patienters forudsætninger og behov kan planlægges, udføres og evalueres målrettede aktiviteter, herunder sansestimulering, med henblik på at borgerne/patienterne bevarer eller styrker deres fysiske, psykiske og sociale funktionsevne.

8. Eleven kan forklare, hvordan eget og andres arbejde tilrettelægges under hensyntagen til borgeres/patienters ressourcer, ergonomiske principper og gældende arbejdsmiljøregler.

Fag: Engelsk

Niveau: D

- I faget engelsk arbejder du især med emner, der vedrører social- og sundhedsassistentens arbejdsområde, herunder udvalgte emner fra tema 3. Mere almene emner berøres også.
- Du vil arbejde med sundhedssystemet i et eller flere engelsktalende lande.
- Der vil være fokus på relevante fagudtryk, så du bliver i stand til at kommunikere på engelsk om din uddannelse og kommende erhverv.
- Du vil arbejde med forskellige tekster, billeder, film, sange og videoklip fra nettet.
- Der vil også blive arbejdet med kommunikative og grammatiske øvelser.

Fagmål:

1. Eleven kan anvende fremmedsproget hensigtsmæssigt i erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
2. Eleven kan anvende et rimeligt varieret, sammenhængende sprog i erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
3. Eleven kan anvende hensigtsmæssige tale-, skrive-, lytte- og læsestrategier.
4. Eleven kan anvende verbale som nonverbale strategier.
5. Eleven kan dokumentere forståelse af sammenhængende og sprogligt varierede tekster og kontekster på fremmedsproget.
6. Eleven kan læse og dokumentere forståelse af sammenhængende og sprogligt varierede tekster på fremmedsproget.
7. Eleven kan skrive i et rimeligt varieret, sammenhængende sprog om erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene forhold på fremmedsproget.
8. Eleven kan redegøre for og i et rimeligt varieret sammenhængende sprog tale om samt analysere, kommentere og perspektivere tekster og emner med erhvervsfagligt, samfundsmæssigt og alment indhold på fremmedsproget.
9. Eleven kan genkende, redegøre for samt analysere og kommentere forskelle og ligheder imellem egen og andres kultur.
10. Eleven kan anvende sproglig opmærksomhed og viden til formidling i erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
11. Eleven kan anvende IT til kommunikation, informationssøgning, sprogtræning og tekstproduktion.

Fag: Kvalitetssikring, koordinering og dokumentation

- Velfærdsteknologi og innovation i assistentens arbejdsområde
- Definition af velfærdsteknologi
- Typer af velfærdsteknologi
- Hvad er innovation
- Assistenten i forandring

Fagmål:

11. Eleven kan reflektere over anvendelsen af velfærdsteknologi og innovation i forhold til social- og sundhedsassistentens arbejdsområde.

Fag: Dansk

- Livsstil og kultur
- Tekstudvalg fra artikelsamling
- Metodisk analyse af udvalgte artikler.

Fagmål:

14. Eleven kan læse systematisk samt med sikkerhed, hurtighed, forståelse, indlevelse og eftertanke tekster af en høj grad af sproglig og indholdsmæssig kompleksitet.

15. Eleven kan indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde metodisk tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.

19. Eleven kan anvende relevant læsestrategi i forhold til teksttyper og læseformål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.

23. Eleven kan formulere en metodisk analyse, perspektivering og vurdering, såvel mundtligt som skriftligt.

Under emnet livsstil og kultur gives en delkarakter gældende for 1. skoleperiode.

Vurderingsgrundlag:

Du har afleveret 3 skriftlige opgaver i perioden til din præsentationsportfolio, du vælger hvilken af de 3 opgaver, der skal indgå i vurderingen af dit standpunkt.

Du får udleveret en non fiktiv tekst med fagsprog. Du skal læse teksten og fremlægge dine iagttagelser ud fra non fiktions tekst analysemodellen.

Metode:

Eleven forbereder sig hjemme på en 7 minutters fremlæggelse af sine iagttagelser på teksten ud fra en analysemodel

Vurderingskriterier:

Du vil blive vurderet ud fra, din evne til at være tekstnær og til at opfylde nedenstående mål for faget.

Fagmål:

10. Eleven kan anvende det skrevne og talte sprog hensigtsmæssigt, korrekt, klart, præcist og varieret i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
12. Eleven kan reflektere over og redegøre for sprogets brug og funktion i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge, herunder samspillet mellem forskellige teksttypers indhold, form, funktion og kontekst.
14. Eleven kan læse systematisk samt med sikkerhed, hurtighed, forståelse, indlevelse og eftertanke tekster af en høj grad af sproglig og indholdsmæssig kompleksitet.
15. Eleven kan indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde metodisk tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.
16. Eleven kan foretage en metodik analyse og perspektivering samt give en begrundet vurdering af forskellige teksttyper og udtryksformer.
21. Eleven kan anvende IT til relevant kommunikation og informationssøgning.
22. Eleven kan anvende sin kommunikative forståelse til nytte for samarbejdet og samværet med andre.

Efter temaet:

- Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

3.7.Læringselement Tema 5: Assistenten som fagperson i somatikken.

Du skal afslutningsvis arbejde med en opgave hvor du ud fra en praksisnær case demonstrerer dine faglige kompetencer. Opgaven foregår som et simulationsspil, hvor konkrete plejeopgaver skal udføres i samarbejde med nogle af dine holdkammerater.

Du vil på baggrund af dette få en delkarakter i samtlige områdefag og naturfag.

Engelsk afsluttes i dette tema.

Du skal arbejde med at sætte dig mål for din læring i din somatiske praktik.

Indhold i temaet:

Fag: Alle områdefag fra 1. skoleperiode

Fagmål: Alle fagmål der er arbejdet med i løbet af 1. skoleperiode

Casearbejde og simulation

I et samarbejde med din gruppe arbejder du med en praksisnær case, der beskriver patienter i det somatiske fagfelt.

Du skal skrive en opgave ud fra tekniske retningslinjer. Danskunderviseren er integreret i dette tema.

Ud fra patientbeskrivelsen fordyber du dig i relevant teori fra områdefagene og naturfag. Dette arbejder du med i 4 dage.

På 5. og 6. dagen skal I parvis udføre praksisopgave med overværelse af undervisere og elevkammerater. I tilrettelægger den planlagte pleje med afsæt i udtrukne problemstillinger i relation til den case I har arbejdet med i de foregående dage.

Praksisopgaven løses som et simulationsspil, hvor patienterne spilles af andre elever.

Der afsættes tid til før-refleksion og efter-refleksion.

Vurderingsgrundlag:

På baggrund af en praksisnær case skal du i lærerudpegede grupper udarbejde en skriftlig opgave som viser din teoretisk analyse med afsæt i områdefagenes teori fra skoleperiode 1 og du skal omsætte dine teoretiske overvejelser til praktiske handlinger i form af et simulationsspil. Simulationsspillet vil være en praksislignende situation hvor du, i samarbejde med en elevkammerat, får mulighed for at demonstrere dine faglige kompetencer i relation til udvalgte problemstillinger fra casen. Før og efter rollespillet vil der være en faglig dialog.

Vurderingskriterier:

I bedømmelsen vil vi se efter i hvilket omfang du er i stand til:

- at inddrage relevant teori fra områdefagene fra 1. skoleperiode i din analyse.
- at udvælge og begrunde relevante faglige og teoretiske problemstillinger
- at begrunde dine praktiske handlinger teoretisk
- at kunne reflektere over teoriens anvendelse i praksis.
- at anvende relevant fagsprog skriftlig og mundtligt.

Efter temaet:

Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

Fag: Engelsk

Niveau : D

- I faget engelsk arbejder du især med emner, der vedrører social-og sundhedsassistentens arbejdsområde, herunder udvalgte emner fra tema 4 og 5. Mere almene emner berøres også.
- Du vil arbejde videre med sundhedssystemet i et eller flere engelsktalende lande.
- Der vil være fokus på relevante fagudtryk, så du bliver i stand til at kommunikere på engelsk om din uddannelse og kommende erhverv.
- Du vil arbejde med forskellige tekster, billeder, film, sange og videoklip fra nettet.
- Der vil også blive arbejdet med kommunikative og grammatiske øvelser.

Fagmål:

1. Eleven kan anvende fremmedsproget hensigtsmæssigt i erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
2. Eleven kan anvende et rimeligt varieret, sammenhængende sprog i erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
3. Eleven kan anvende hensigtsmæssige tale-, skrive-, lytte- og læsestrategier.
4. Eleven kan anvende verbale som nonverbale strategier.

5. Eleven kan dokumentere forståelse af sammenhængende og sprogligt varierede tekster og kontekster på fremmedsproget.
6. Eleven kan læse og dokumentere forståelse af sammenhængende og sprogligt varierede tekster på fremmedsproget.
7. Eleven kan skrive i et rimeligt varieret, sammenhængende sprog om erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene forhold på fremmedsproget.
8. Eleven kan redegøre for og i et rimeligt varieret sammenhængende sprog tale om samt analysere, kommentere og perspektivere tekster og emner med erhvervsfagligt, samfundsmæssigt og alment indhold på fremmedsproget.
9. Eleven kan genkende, redegøre for samt analysere og kommentere forskelle og ligheder imellem egen og andres kultur.
10. Eleven kan anvende sproglig opmærksomhed og viden til formidling i erhvervsfaglige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
11. Eleven kan anvende IT til kommunikation, informationssøgning, sprogtræning og tekstproduktion.

Engelsk afsluttes med en standpunktskarakter

Vurderingsgrundlag:

Du skal arbejde med et individuelt emne som er valgt i samråd med din underviser. Du skal udarbejde dokumentation for dit valgte emne og præsentere det mundtlig for din underviser.

Din arbejdsproces, dokumentation og præsentation af det valgte emne udgør bedømmelsesgrundlaget.

Metode:

De sidste lektioner i engelsk sættes af til dit emnearbejde, du afleverer dit produkt til underviseren og får tid til at præsentere det.

Vurderingskriterier:

Du bliver vurderet på, i hvor høj grad du har nået fagets samlede mål.

Fag: Ud i praktik

Du skal, med afsæt i praktikmålene, arbejde med at sætte dig mål for din læring i den kommende praktik, og reflektere over hvordan teorien fra 1. skoleperiode kan overføres til praksis.

3.8.Læringsaktivitet: 2 skoleperiode

I denne skoleperiode skal du gøre dig klar til at arbejde inden for det psykiatriske område. Det psykiatriske område består af hospitalspsykiatrien, distrikts – og socialpsykiatrien.

Du vil møde mennesker med forskellige sindslidelser.

Du vil på skoleperioden tilegne dig et teoretisk udgangspunkt for at kunne deltage i behandling, pleje og rehabilitering af mennesket med en sindslidelse.

Du skal arbejde med:

- Mødet mellem social – og sundhedsassistenten og mennesket med en sindslidelse
- De almindeligst forekomne sindslidelser
- Forudsætningerne for at etablere relationer og den målrettede kommunikation

Du skal dokumentere din kompetenceudvikling på flere forskellige måder ex. Gennem simulation, lommefilm, dialog med elevkammerater og underviser, noter, refleksionsark og mindmaps.

Du vil gennem læringsaktiviteten komme til at arbejde med fagmål fra de enkelte fag, samt kompetencemålene der er beskrevet i forhold til uddannelsens slutmål.

Oversigt over læringselementer på 2. skoleperiode:

Tema	Navn	Varighed
	Ind fra praktik	2 lektioner
Tema 6:	Assistenten som fagperson Dansk integreres i dette tema	34 lektioner
Tema 7:	Sygepleje til borgere med psykisk sygdom	48 lektioner
	Ud i praktik	2 lektioner
Tema 8:	Assistenten og de naturfaglige metoder	16 lektioner
Tema 9:	Assistenten i det sammenhængende forløb	30 lektioner
Tema 10:	Assistentens som fagperson i psykiatrien	48 lektioner
	Valgfri specialefag	30 lektioner

Varighed:

2.skoleperiode varer 7 uger. Din arbejdstid vil svare til 37 timer pr. uge.

Læringsmiljø og metode:

Vi vil i undervisningen anvende varierende metoder herunder projekt- og case arbejde. I forbindelse med case arbejde vægter vi din evne til at kunne overføre teorien til handlinger. Du vil derfor skulle arbejde med situationsbeskrivelser og situationsspil.

Du skal udover de skemalagte timer arbejde selvstændigt eller i samarbejde med dine elevkammerater med eksempelvis:

- Refleksioner og dokumentation i forhold til din egen kompetenceudvikling. (lommefilm, noter, mindmaps, portefolio)
- Læse tekster som forberedelse til undervisningen.
- Fordybelse i emner som forberedelse af en fremlæggelse. (f.eks. ved brug af interview, studiebesøg, IT, video)

Arbejde med personlige mål, som forberedelse til skoleperioden eller praktikken

3.9. Læringselement Tema 6: Assistenten som fagperson

Du vil blive introduceret til det psykiatriens organisering og dine arbejdsområder inden for psykiatrien.

Du vil lære om affektiv sindslidelse og de lægemidler der knytter sig til denne sygdomsgruppe.

Du skal arbejde med, hvordan du inden for psykiatrien skaber relationer og du skal arbejde med, hvordan man som kontaktperson med afsæt i forskellige metoder kan tilrettelægge målrettet støtte og behandling. I psykiatrien bruger du dig selv som redskab, derfor skal du arbejde med forståelse af såvel egne som andres reaktioner i det relationelle arbejde.

Du skal arbejde med, hvordan gældende lovgivning og lokale politikker, herunder voldspolitik, danner rammer for mødet med den sindslidende.

Indhold i temaet

- Opfølgning på praktik

Du skal reflektere over hvordan dine erfaringer fra praktikken i kombination med teorien fra 1. skoleperiode har betydning for din udvikling som fagperson, og hvordan det vil påvirke dine lærings mål for 2. skoleperiode.

- Intro til læringsaktiviteten/ 2. skoleperiode

Fag: Psykiatrisk sygdomslære og farmakologi

Indhold:

- Psykiatriens organisering og mulige arbejdsområder inden for psykiatrien
- Professionelle relationer og deres betydning for samarbejdet med borger/patient, pårørende og samarbejdspartnere
- Mellemmenneskelige relationers betydning for samarbejdet med borger/patient, pårørende og samarbejdspartnere.
- Jeg-støttende sygepleje
- Lovgivning om selvbestemmelsesret, magtanvendelse og tvang inden for psykiatrien.
- Årsager, symptomer, pleje og støtte ved affektive sindslidelser,

Fagmål:

1. Eleven kan forklare mulige årsager til psykisk sygdom opståen og symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekommende psykiske sygdomme herunder demenssygdomme, skizofreni, affektive lidelser, angsttilstande, personlighedsforstyrrelser og dobbeltdiagnoser.
2. Eleven kan med viden om mellemmenneskelige relationer og interaktioner forklare, hvordan professionelle relationer med borgere/patienter, pårørende og andre samarbejdspartnere etableres, fastholdes og afsluttes.
3. Eleven kan forklare, hvordan de almindeligt anvendte terapeutiske principper, fx jeg-støttende sygepleje, kognitive tilgange, miljøterapi og recovery, kan anvendes i arbejdet som kontaktperson for at understøtte borgers/patientens psykosociale rehabilitering.
4. Eleven kan forklare hvordan lovgivning og regler om indgreb i patientens selvbestemmelsesret kan anvendes, og hvordan magtanvendelse og brug af tvang på det psykiatriske område kan begrænses.
5. Eleven kan på baggrund af viden om de hyppigst anvendte psykofarmaka

forklare virkninger, bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner, og hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.

6. Eleven kan forklare de væsentligste principper for samarbejdet med borgere og patienter med psykiatriske lidelser ved medicinindtag.

Fag: Sygepleje

- Pleje og støtte til borgere/patienter med affektive lidelser

Fagmål:

1. Eleven kan forklare hensigten med sygepleje og omsorg ud fra forskellige sygeplejeteorier.

2. Eleven kan forklare hvordan viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder kan anvendes til at observere ændringer i borgerens/patientens sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.

3. Eleven kan forklare principperne for sygeplejeprocessen, herunder hvordan grundlæggende sygepleje prioriteres, tilrettelægges, udføres og evalueres med udgangspunkt i borgerens/ patientens ressourcer og behov.

8. Eleven behersker et mundligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan forklare, hvordan sygeplejefaglige optegnelser anvendes til at skabe kontinuitet i borger-/patientforløb.

Fag: Dansk

- Faglig skrivning, erfaringer og noveller
- Novelleanalyse

Fagmål:

13. Eleven kan anskue, vurdere og anvende viden om sproget som socialt og samfundsmæssigt fænomen, herunder dets rolle og betydning i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.

14. Eleven kan læse systematisk samt med sikkerhed, hurtighed, forståelse, indlevelse og eftertanke tekster af en høj grad af sproglig og indholdsmæssig kompleksitet.

23. Eleven kan formulere en metodisk analyse, perspektivering og vurdering, såvel mundtligt som skriftligt.

Fag: Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

Fagmål:

1. Eleven kan forklare social- og sundhedsassistentens opgaver ud fra Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien og kan anvende sin viden om lovgivningen i sin udøvelse af faget.

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- Mødet med den sindslidende

Fagmål:

5. Eleven kan anvende forskellig former for målrettet kommunikation herunder matching, aktiv lytning, spørgeteknikker og gensvarsmodeller.

Fag: Forebyggelse og rehabilitering

- fysisk aktivitets betydning for mennesker med sindslidelser
- flow og aktivitet
- metoder til afdækning af behov og planlægning af aktivitet
  - døgnrytmeur
  - aktivitetsanalyse
  - relevante aktiviteter i psykiatrien

Fagmål:

2. Eleven kan forklare hvordan man vurderer borgeres/patienters fysiske, psykiske og sociale Funktionsevne i forhold til daglig livsførelse herunder faldtendens og ernæringstilstand.

4. Eleven kan forklare, hvordan der ud fra en analyse af borgeres/patienters forudsætninger og behov kan planlægges, udføres og evalueres målrettede aktiviteter, herunder sansestimulering, med henblik på at borgerne/patienterne bevarer eller styrker deres fysiske, psykiske og sociale funktionsevne.

3.10. Læringselement Tema 7: Sygepleje til borgere med psykisk sygdom

I dit arbejde i psykiatrien skal du kunne observere symptomer på ændringer hos mennesket med sindslidelse.

Du skal arbejde med de hyppigst forekomne psykiatriske lidelser, årsager, symptomer, pleje og støtte samt medicinadministration.

Du vil arbejde med de grundsyn og værdier der dominerer indenfor psykiatrien og deres betydning for den støtte og pleje som tilbydes mennesker med sindslidelser.

Du skal arbejde med tilrettelæggelse og planlægning af sygeplejen til mennesket med en sindslidelse, og anvende relevant skriftligt og mundtligt fagsprog i tilknytning hertil.

Som led i den tværfaglige undervisning deltager du i en studietur, hvor kunst af psykiatriske brugere behandles både ud fra en danskanalytisk synsvinkel og en psykiatrisk synsvinkel.

Fag: Psykiatrisk sygdomslære og farmakologi

- Psykiatriens fællesværdier, grundsyn og grundbegreber
- Kontaktpersonsrollen
- Jeg-støttende sygepleje
- Kommunikation, nærhed og afstand
- Årsager, symptomer, pleje og støtte ved skizofrene sindslidelser, misbrugslidelser og dobbeltdiagnoser, personlighedsforstyrrelser og nervøse og stressrelaterede tilstande
- Virkning, bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner ved de hyppigst anvendte psykofarmaka
- Polyfarmaci
- Samarbejdet med borgere/patienter i forbindelse med medicinsk behandling

Fagmål:

1. Eleven kan forklare mulige årsager til psykisk sygdom opståen og symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekommende psykiske sygdomme herunder demenssygdomme, skizofreni, affektive lidelser, angsttilstande, personlighedsforstyrrelser og dobbeltdiagnoser.

5. Eleven kan på baggrund af viden om de hyppigst anvendte psykofarmaka forklare virkninger, bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner, og hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.

6. Eleven kan forklare de væsentligste principper for samarbejdet med borgere og patienter med psykiatriske lidelser ved medicinindtag.

Fag: Sygepleje

- Pleje og støtte til borgere/patienter med skizofrene lidelser, misbrugs-lidelser og dobbeltdiagnose, personlighedsforstyrrelser og nervøse og stressrelaterede tilstande
- Observationer i psykiatrien
- Sygeplejeprocessen i relation til sindslidende
- Skriftligt og mundtligt fagsprog i relation til psykiatrien

Fagmål:

1. Eleven kan forklare hensigten med sygepleje og omsorg ud fra forskellige sygeplejeteorier.

2. Eleven kan forklare hvordan viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder kan anvendes til at observere ændringer i borgers/patientens sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.

3. Eleven kan forklare principperne for sygeplejeprocessen, herunder hvordan grundlæggende sygepleje prioriteres, tilrettelægges, udføres og evalueres med udgangspunkt i borgerens/ patientens ressourcer og behov.

8. Eleven behersker et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan forklare, hvordan sygeplejefaglige optegnelser anvendes til at skabe kontinuitet i borger-/patientforløb.

Fag: Naturfag

- Bølger
Lys og lyd med udgangspunkt i øjets og ørets opbygning og funktion og eventuelle ændringer heri, herunder lysets brydning og støj. Dette relateres til

sundhedsfaglige emner som arbejdsmiljø og aldersforandringer. Du skal arbejde med måling og belysning i dB.

Fagmål:

Mål 4: C-niveau:

Kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr.

Mål 1, C-niveau:

Kan anvende naturfaglige modeller og på udvalgte områder selv opstille og vurdere sådanne modeller.

Mål 8, C-niveau:

Kan dokumentere det naturfaglige arbejde gennem at registrere og efterbehandle data og iagttagelser samt beskrive eksperimenter.

Mål 6, C-niveau:

Kan forholde sig kritisk til naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder identificere de naturvidenskabelige og matematiske elementer i fremstilling og argumentation.

3.11. Læringselement Tema 8: Assistenten og de naturfaglige metoder

- Du vil arbejde med naturfaglige teorier og metoder samt inddrage eksperimentelt arbejde til belysning af sundhedsfaglige problemstillinger
- Du vil arbejde med dokumentation af faget

Indhold i temaet:

Naturfagets samlede indhold

- Du skal anvende naturfagets teorier til at belyse en case
- Du vil opnå øvelse i at arbejde sundhedsfremmende med afsæt i naturvidenskabelige begreber og metoder
- Du skal udvælge eksperimenter, der kan understøtte teorien

Fagmål:

Mål 1, C-niveau:

Kan anvende naturfaglige modeller og på udvalgte områder selv opstille og vurdere sådanne modeller.

Mål 2, C-niveau: Kan anvende matematik som et redskab til at danne modeller, der kan beskrive naturvidenskabelige fænomener og problemstillinger.
Mål 3, niveau D Mål 3, C-niveau: Kan forstå samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende adfærd i forbindelse hermed.
Mål 4, niveau D Mål 4: C-niveau: Kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr.
Mål 5, niveau D Mål 5, C-niveau: Kan omgås kemikalier og udstyr på forsvarlig måde i forbindelse med eksperimentelt arbejde og begrunde handlemåde i forhold hertil, herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter.
Mål 6, niveau D Mål 6, C-niveau: Kan forholde sig kritisk til naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder identificere de naturvidenskabelige og matematiske elementer i fremstilling og argumentation.
Mål 7, niveau D Mål 7, C-niveau: Kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationssøgning og -behandling, databehandling og præsentation.
Mål 8, niveau D Mål 8, C-niveau: Kan dokumentere det naturfaglige arbejde gennem at registrere og efterbehandle data og iagttagelser samt beskrive eksperimenter.
Mål 9, niveau D Mål 9, C-niveau: Kan formidle og perspektivere den opnåede naturfaglige viden.

Læringsmiljø og metode:

Med udgangspunkt i en case skal du udarbejde en detaljeret og begrundet disposition og herefter udvælge og argumentere for sundhedsrelaterede naturfaglige problemstillinger.

Vurderingsgrundlag

Du trækker en case, som du skal arbejde med selvstændigt eller i grupper, og får herefter 12 lektioner til at lave en detaljeret og begrundet disposition samt øve dig i at argumentere for den naturfaglige teori og metode samt forberede dialog med underviser. Du skal inddrage eksperimenter i dit analysearbejde, disse skal indgå som en del af dialogen.

Vurderingskriterier

Gennem dialog og eksperimentel fremstilling skal eleven kunne

- udarbejde en detaljeret disposition med afsæt i en praksisnær case.
- demonstrere opfyldelse af naturfagets mål i en sundhedsfremmende kontekst.

3.12. Læringselement Tema 9: Assistenten i det sammenhængende pt. og borger forløb

I psykiatrien er borgeren/patienten meget afhængig af, at der er sammenhæng i den indsats der iværksættes omkring og med borgeren. Derfor skal du i dette tema arbejde med, hvilke redskaber man bruger inden for psykiatriområdet for at sikre borgeren et professionelt og sammenhængende forløb.

I psykiatrien skal du have fokus på, hvordan du kan fremme den sindslidendes sundhedsadfærd. Du skal derfor arbejde med sundhedspædagogiske initiativer og sundhedsfremmende aktiviteter.

Du skal støtte den sindslidende i at komme sig, og derfor skal du arbejde med recovery og målrettet kommunikation.

Fag: Psykiatrisk sygdomslære og farmakologi

- Sygeplejeplaner i psykiatrien
- Handleplaner som redskab til en kontinuerlig sygepleje.
- Tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i psykiatrien

Fagmål:

7. Eleven kender behandlingsplaner og forstår betydningen af at følge disse.
--

8. Eleven kan forklare, hvordan sygepleje og handleplaner anvendes som mål-
---

rettet redskab i samarbejde med borgere/patienter og tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejdspartnere.

Fag: Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

- Handleplaner som styringsredskab i det sammenhængende forløb
- Dokumentationssystemerne
- Handleplan
- Pædagogisk handleplan
- Voldspolitik og kriseberedskab

Fagmål:

1. Eleven kan forklare social- og sundhedsassistentens opgaver ud fra Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien og kan anvende sin viden om lovgivningen i sin udøvelse af faget.

4. Eleven kan forklare sammenhængen mellem social- og sundhedspolitik og lokale målsætninger samt kvalitetsstandarder og serviceniveauer i kommuner og regioner og kan reflektere over betydningen heraf for borgere/patienter og egne arbejdsopgaver.

6. Eleven kan forklare dokumentationens betydning i en tværprofessionel og tværsektoriel sammenhæng som basis for sikring af kontinuitet i sygeplejen, i rehabiliteringen og for sikring af patientrettigheder og udvikling af kvaliteten af service- og sundhedsydelser.

7. Eleven kan forklare hvordan sammenhængende borger-/patientforløb kan tilrettelægges og evalueres ud fra sin viden om opgavefordelingen inden for sundhedssektoren.

9. Eleven forstår betydningen af voldspolitik og kriseberedskab på arbejdspladser og kan forklare social- og sundhedsassistentens rolle og arbejdsområde i den forbindelse.

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- Psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder
- Måltrettet kommunikation

Fagmål:

3. Eleven kan forklare hvordan borgere/patienter og pårørende inddrages i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb

ved hjælp af rådgivning, vejledning, instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer, mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder.

5. Eleven kan anvende forskellig former for målrettet kommunikation herunder matching, aktiv lytning, spørgeteknikker og gensvarsmodeller.

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- At motivere til forandring
- Forebyggende samtale
- Planlægning, evaluering og dokumentation af sundhedspædagogiske aktiviteter
- Læring og sundhed

Fagmål:

3. Eleven kan forklare hvordan borgere/patienter og pårørende inddrages i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb ved hjælp af rådgivning, vejledning, instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer, mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder.

4. Eleven kan forklare, hvordan forskellige pædagogiske tilgange kan anvendes til at øge borgeres/ patienters handlekompetence, så risikoen for ulykker, sygdom og forværring af sygdom mindskes.

5. Eleven kan anvende forskellige former for målrettet kommunikation herunder matching, aktiv lytning, spørgeteknikker og gensvarsmodeller.

6. Eleven kan forklare, hvordan man indenfor social- og sundhedsassistentens kompetenceområde kan evaluere og dokumentere målrettet kommunikation og sundhedspædagogiske tiltag.

Fag: Psykiatrisk sygdomslære og psykofarmakologi

- Recovery
- Psykosocial rehabilitering
- Miljøterapi

Fagmål:

3. Eleven kan forklare, hvordan de almindeligt anvendte terapeutiske principper, fx jeg-støttende sygepleje, kognitive tilgange, miljøterapi og recovery, kan anvendes i arbejdet som kontaktperson for at understøtte borgers/patientens psykosociale rehabilitering.

Fag: Dansk.

- Psykiatri, sprog og sprogiagttagelse
- Arbejde med fiktivt sprog med udgangspunkt i noveller.

Fagmål:

13. Eleven kan anskue og vurdere sproget som socialt og samfundsmæssigt fænomen, herunder dets rolle og betydning i erhvervsfaglige og almene sammenhænge.

I dette tema vil du få din endelige standpunktsbedømmelse i dansk

Vurderingsgrundlag:

Du har gennem hele skoleperioden produceret 5 skriftlige opgaver til din præsentationsportefolie, heraf vælger du 2 opgaver ud som indgår i standpunktsvurderingen

Du vil få udleveret en fiktiv tekst, hvor begreber fra psykologien/psykiatri skal anvendes i den metodiske analyse af teksten.

Metode:

Du afleverer en PowerPoint præsentation af dine iagttagelser på teksten. Ud fra PowerPoint præsentationen fremlægger eleven en metodisk analyse af teksten.

Vurderingskriterier:

I vurderingen lægges vægt på din evne til at opfylde danskfagets samlede mål.

3.13. Læringselement Tema 10: Assistenten som fagperson i psykiatrien

Du skal nu start i praktik i psykiatrien og derfor skal du arbejde med hvordan formål og værdier inden for henholdsvis behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien får betydning for dit arbejde som social- og sundhedsassistent.

Du skal afslutningsvis arbejde med en opgave hvor du ud fra en praksisnær case demonstrerer dine faglige kompetencer. Opgaven foregår som et simula-

tionsspil, hvor konkrete plejeopgaver skal udføres i samarbejde med figurent fra praksis. Du vil på baggrund af dette få en skolevejledning i forhold til dit standpunkt

Fag: Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

- Organisationskultur og social- og behandlingspsykiatri
- Kulturbegreb
- Forandringer af kultur

Fagmål:

8. eleven kan forstå betydningen af kulturen i organisation, herunder ledelsesform, værdier og samarbejdsformer i forskellige sektorer, og kan reflekterer over egen rolle i organisationen.

Fag: Psykiatrisk sygdomslære og farmakologi, Forebyggelse og rehabilitering, Sundhedspædagogik og kommunikation samt Sygepleje

Fagmål: Alle fagmål der er arbejdet med på 1. og 2. skoleperiode.

Læringsmiljø og metode:

I et samarbejde med din gruppe arbejder du med en praksisnær case, der beskriver patienter i det psykiatriske fagfelt.

Ud fra casen fordyber I jer i relevant teori fra områdefagene. Dette arbejder I med i 4 dage.

På 5. og 6. dagen skal I udføre praksisopgaver med overværelse af undervisere og elevkammerater. I tilrettelægger den planlagte pleje med afsæt i udtrukne problemstillinger i relation til den case I har arbejdet med i de foregående dage.

Praksisopgaven løses som et simulationsspil, hvor patienterne spilles af figurent fra praksis.

Under den praktiske udførelse kan undervisere og elever bede om en "time out" til at begrunde handlingerne eller evt. ændre på forløbet.

Der afsættes tid til før-refleksion og efter-refleksion.

Vurderingsgrundlag:

På baggrund af en praksisnær case skal du udarbejde en skriftlig opgave hvor du foretager en teoretisk analyse med afsæt i skoleperiode 1 og skoleperiode 2. teori og du skal omsætte dine teoretiske overvejelser til praktiske handlinger i form af et simulationsspil. Simulationsspillet vil være en praksislignende situation hvor du, i samarbejde med elevkammerater, får mulighed for at demonstrere dine faglige kompetencer i relation til udvalgte problemstillinger fra casen. Før, under og efter simulationsspillet vil der være en faglig dialog.

Vurderingskriterier:

I bedømmelsen vil vi se efter:

- Din evne til at inddrage relevant teori fra områdefagene på første og anden skoleperiode i din analyse.
- Din evne til at udvælge og begrunde relevante faglige og teoretiske problemstillinger i din analyse.
- Din evne til at begrunde dine praktiske handlinger teoretisk i såvel kendte såvel som ukendte problemstillinger.
- Din evne til at kunne reflektere over teoriens anvendelse i praksis.
- Din evne til at anvende relevant fagsprog skriftlig og mundtligt.

Der bliver givet endelig standpunktskarakter i faget: Psykiatrisk sygdomslære og farmakologi.

Delkarakterer i de øvrige fag.

Efter temaet:

Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

Du skal, med afsæt i praktikmålene, arbejde med at sætte dig mål for din læring i den kommende praktik, og reflektere over hvordan teorien fra 2. skoleperiode kan overføres til praksis

3.14. Læringsaktivitet: 3.skoleperiode.

I denne skoleperiode skal du gøre dig klar til arbejdet i det nære sundhedsvæsen. Du skal arbejde med mødet med borgere i eget hjem eller på ældrecentre. Du vil også få mulighed for at arbejde opsøgende med handicapområdet.

Du skal arbejde med:

- Mødet mellem social og sundhedsassistenten og den ældre / handicappede borger
- Aldring og den ældre medicinske patient
- Livet med kronisk sygdom
- De politiske og lovmæssige rammer for assistentens arbejde i det nære sundhedsvæsen
- Rehabilitering

Du skal til eksamen enten i dansk eller naturfag i denne læringsaktivitet.

Varighed:

3.skoleperiode varer 5 uger. Din arbejdstid vil svare til 37 timer pr. uge.

Læringsmiljø og metode:

Vi vil i undervisningen anvende varierende metoder herunder projekt- og case arbejde. I forbindelse med case arbejde vægter vi din evne til at kunne overføre teorien til handlinger. Du vil derfor skulle arbejde med situationsbeskrivelser og simulationsspil.

Du skal også arbejde selvstændigt eller i samarbejde med dine elevkammerater med eksempelvis:

- Refleksioner og dokumentation i forhold til din egen kompetenceudvikling. (lommefilm, noter, mindmaps, portefolio)
- Læse tekster som forberedelse til undervisningen.
- Fordybelse i emner som forberedelse af en fremlæggelse. (f.eks. ved brug af interview, studiebesøg, IT, video)

Arbejde med personlige mål, som forberedelse til skoleperioden eller praktikken

Oversigt over læringselementer:

Tema	Navn:	Varighed
	Ind fra praktik	2 lektioner
	Grundfagseksamen	28 lektioner

11	Assistenten som fagperson	6 lektioner
12	Sygepleje til den ældre og den handicappede borger	24 lektioner
	Ud i praktik	2 lektioner
13	Assistenten i det sammenhængende rehabiliteringsforløb	22 lektioner
14	Assistenten som fagperson i det nære sundhedsvæsen	36 lektioner
	Valgfrit specialefag	30 lektioner

Trin 2: Grundfagseksamen

Du skal til eksamen enten i dansk eller naturfag. Faget bliver udtrukket 3 uger før og du vil blive orienteret på Studiezonen.

Prøvebestemmelser:

Dansk:

[Prøvebestemmelser Dansk](#)

Naturfag:

[Prøvebestemmelser Naturfag](#)

3.15. Læringselement Tema 11: Assistenten som fagperson i det nære sundhedsvæsen

Du vil blive introduceret til det kommunale arbejdsfelt med afsæt i den relevante lovgivning, kommunale målsætninger og kvalitetsstandarder, og hvilken betydning det har for dit arbejde som social og sundhedsassistent.

Du skal reflektere over hvordan dine erfaringer fra praktikken i kombination med teorien fra 1. og 2. skoleperiode har betydning for din udvikling som fagperson, og hvordan det vil påvirke dine lærings mål for 3. skoleperiode

Indhold i temaet:

- Opfølgning på praktik

Du skal reflektere over hvordan dine erfaringer fra praktikken i kombination med teorien fra 2. skoleperiode har betydning for din udvikling som fagperson, og hvordan det vil påvirke dine lærings mål for 3. skoleperiode.

- Intro til læringsaktiviteten: 3. skoleperiode

Fag: Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

- Social og sundhedshedspolitiske målsætninger
- BUM-model
- Embedslægens funktion
- Sundhedsaftaler

Fagmål:

1. Eleven kan forklare social- og sundhedsassistentens opgaver ud fra Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien og kan anvende sin viden om lovgivningen i sin udøvelse af faget.
3. Eleven kan forklare, hvad embedslægens funktion er.
4. Eleven kan forklare sammenhængen mellem social- og sundhedspolitik og lokale målsætninger samt kvalitetsstandarder og serviceniveauer i kommuner og regioner og kan reflektere over betydningen heraf for borgeren/patienten og egne arbejdsopgaver.
5. Eleven kan på baggrund af principperne for kvalitetssikring forklare social- og sundhedsassistentens rolle i forbindelse med at sikre kvaliteten i serviceydelser og sundhedsydelser og i forhold til arbejdsmiljøcertificering og akkreditering.
6. Eleven kan forklare dokumentationens betydning i en tværprofessionel og tværsektoriel sammenhæng som basis for sikring af kontinuitet i sygeplejen, i rehabiliteringen og for sikring af patientrettigheder og udvikling af kvaliteten af service- og sundhedsydelser.

Metode og læringsmiljø:

Storyline og casearbejde omkring en ældre patient fra udskrivelse til visitation i det nære sundhedsvæsen og tildelelse af ydelser og pleje

3.16. Læringselement Tema 12: Sygepleje til den ældre og den handicappede borger

Du vil i den kommunale praktik møde den ældre borger/patient og skal derfor arbejde med tegn på ændringer i den ældres sundhedstilstand med henblik på at tilrettelægge sygeplejen.

En stor del af de ældre du vil møde i din praktik får meget medicin, du skal derfor arbejde med specifikke lægemidler og deres indvirkning på hinanden.

I dit arbejde i ældreområdet vil du møde ældre med demens og du skal derfor arbejde med forskellige former for demens og den lovgivning der knytter sig til området.

Som assistent vil du møde handicappede og borgere med kroniske sygdomme, du skal derfor arbejde med mennesker der bliver afhængige af hjælp i hverdagen.

Fag: Somatisk sygdomslære

- Fysisk aldring
- Gerontologi
- Apopleksi
- Ældre og lægemidler

Fagmål:

2. Eleven kan forklare årsager, symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekomne sygdomme herunder kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme, diabetes mellitus, cancer, gigtsygdomme, apopleksi, frakturer, pneumoni, kronisk bronchitis, allergi, lidelser i mave-tarmsystemet samt nyre- og urinvejslidelser.

3. Eleven kan ud fra viden om den ældre medicinske borger/patient forklare, hvordan man som social- og sundhedsassistent observerer ændringer i sundhedstilstanden herunder ændringer, der skyldes dehydrering, under- og fejle ernæring, anæmi, obstipation, diarré, fald, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet.

6. Eleven kan på baggrund af viden om almen og speciel farmakologi, forklarer virkninger bivirkninger, kontraindikationer og interaktioner inden for de mest almindelige hovedgrupper, og kan forklare, hvilken betydning for det har for observationen for borgere og patienter.

7. Eleven kan anvende fagsprog, skriftligt og mundtligt, ved beskrivelse af kroppens anatomi og fysiologi, de hyppigst forekomne sygdomme og farmakologi.

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- Sundhedspædagogik i forhold til ældre
- Samtaler der støtter livskvalitet

Fagmål:

2. Eleven kan ud fra viden om sundhedspædagogiske tilgange forklare, hvordan borgere/patienter kan støttes i lærerprocesser, der fremmer egenomsorg og motivere til at leve sundt.

3. Eleven kan forklare hvordan borgere/patienter og pårørende inddrages i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb ved hjælp af rådgivning, vejledning, instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder.

Fag: Psykiatrisk sygepleje og farmakologi

- Symptomer på demens
- Pleje og behandlingsformer ved demens
- Selvbestemmelse og magtanvendelse

Fagmål:

1. Eleven kan forklare mulige årsager til psykisk sygdoms opståen og symptomer og pleje- og behandlingsformer ved de hyppigst forekomne psykiske sygdomme herunder demens sygdomme, skizofreni affektive lidelser angsttilstande personlighedsforstyrrelser og dobbeltdiagnoser.

4. Eleven kan forklare, hvordan lovgivning og regler om indgreb i patientens selvbestemmelsesret kan anvendes, og hvordan magtanvendelse og brug af tvang på det psykiatriske område kan begrænses.

Fag: Sygepleje

- Sygepleje til borgere med kronisk sygdom
- TOBS
- Give og modtage vejledning

Fagmål:

1. Eleven kan forklare hensigten med sygepleje og omsorg ud fra forskellige sygeplejeteorier.

2. Eleven kan forklare hvordan viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder kan anvendes til at observere ændringer i borgers/patientens sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.

3. Eleven kan forklare principperne for sygeplejeprocessen, herunder hvordan

grundlæggende sygepleje prioriteres, tilrettelægges, udføres og evalueres med udgangspunkt i borgeres/patienters ressourcer og behov.

5. Eleven kan forklare, hvordan viden om fysiske, psykiske og sociale handicaps kan anvendes i forhold til at planlægge sygepleje og omsorg herunder kan reflektere over et handicaps betydning for hverdagslivet.

9. Eleven kan reflektere over forskellen på erfaringsbaseret og evidensbaseret viden og kan forklare, hvordan faglig vejledning og refleksion kan indgå som redskab i det daglige arbejde.

3.17. Læringselement Tema 13: Assistenten i det sammenhængende rehabiliteringsforløb

Du skal arbejde med forskellige faglige metoder der kan være med til at skabe et sammenhængende rehabiliteringsforløb for borgere og forebygge uhen-sigtsmæssige indlæggelser.

Du skal arbejde med dokumentation i forhold til din faglige indsats.

I arbejdet med ældre og handicappede er der fokus på forebyggelse. Du skal derfor arbejde med pædagogik, vejledning og principper for aktiviteter med et forebyggende sigte.

Du skal arbejde med hvordan velfærdsteknologien kan inddrages i borgerens rehabilitering

Du skal arbejde med omsorg til patienten der rammes af alvorlig sygdom. Du skal arbejde med omsorg og pleje til patienten og pårørende i krise.

Mange borgere vælger at dø hjemme, derfor skal du arbejde med omsorg og pleje af den døende.

Fag: Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

- Koordinering og tilrettelæggelse samt evaluering af forløb i det nære sundhedsvæsen
- Kommunikation og dokumentation
- Tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde

Fagmål:

6. Eleven kan forklare dokumentationens betydning i en tværprofessionel og tværsektoriel sammenhæng som basis for sikring af kontinuitet i sygeplejen, i rehabiliteringen og for sikring af patientrettigheder og udvikling af kvaliteten af service- og sundhedsydelser.

6. Eleven kan evaluere sammenhængende borger-/patientforløb ud fra sin viden om opgavefordelingen inden for sundhedssektoren.

Fag: Forebyggelse og rehabilitering

- Gerontologi og forebyggelse for ældre
- Livshistorie –Reminiscens
- Apopleksi og ABC konceptet
- Træningsplaner, hvordan ser de ud og hvad gør vi ved dem, træning og rehabilitering
- Hjælpemidler og velfærdsteknologi, et andet tiltag i rehabiliteringen
- Assistentens rolle i det rehabiliterende arbejde – tværfaglighed

Fagmål:

1. Eleven kan forklare forskellen på og hensigten ved henholdsvis forebyggelse og rehabilitering og kan forklare social- og sundhedsassistentens rolle i den tværprofessionelle og tværsektorielle forebyggende og rehabiliterende indsats.

2. Eleven kan forklare, hvordan man vurderer borgeres/patienters fysiske, psykiske og sociale funktionsevne i forhold til daglig livsførelse herunder faldtendens og ernæringstilstand.

3. Eleven kan forklare, hvordan man analyserer aktiviteter, ud fra hvilke fysiske, psykiske og sociale krav aktiviteterne stiller til den person, der skal udføre dem.

4. Eleven kan forklare, hvordan der ud fra en analyse af borgeres/patienters forudsætninger og behov kan planlægges, udføres og evalueres målrettede aktiviteter, herunder sansestimulering, med henblik på at borgerne/patienterne bevarer eller styrker deres fysiske, psykiske og sociale funktionsevne.

7. Eleven kan forklare, hvordan borgere/patienter kan vejledes om sygdomsforebyggende tiltag, som forebygger følger af immobilitet.

8. Eleven kender træningsplaner og kan støtte borgeren/patienten i at træne

efter dem.

9. Eleven kan forklare, hvordan hjælpemidler og velfærdsteknologi, kan anvendes og implementeres i samarbejde med borgere/patienter og kolleger.

10. Eleven kan forklare, hvordan eget og andres arbejde tilrettelægges under hensyntagen til borgerens/patientens ressourcer, ergonomiske principper og gældende arbejdsmiljøregler.

Fag: Sygepleje

- Palliativ omsorg
- Øve skriftligt og mundtligt fagsprog

Fagmål:

6. Eleven kan forklare social- og sundhedsassistentens rolle i den palliative indsats i den tidlige, sene og terminale fase og kan anvende viden om, hvordan der drages professionel omsorg for borgere/patienter og pårørende i normale sorg- og kriseforløb.

7. Eleven kender de hyppigst forekommende symptomer og former for symptomlindring i den basale palliative indsats og kan med udgangspunkt i menneskers behov de sidste levedøgn forklare, hvordan plejen af døende borgere/patienter tilrettelægges, udføres og evalueres plejen af døende borgere/patienter.

8. Eleven behersker et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan forklare, hvordan sygeplejefaglige optegnelser anvendes til at skabe kontinuitet i et borger-/patientforløb.

Fag: Sundhedspædagogik og kommunikation

- Undervisning og didaktik
- Didaktik til tilrettelæggelse af sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter

2. Eleven kan ud fra viden om sundhedspædagogiske tilgange forklare, hvordan borgere/ patienter kan støttes i læreprocesser, der fremmer egenomsorg og motiverer til at leve sundt.

3. Eleven kan forklare hvordan borgere/patienter og pårørende inddrages i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb ved hjælp af rådgivning, vejledning, instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer, mestningsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder.

6. Eleven kan forklare, hvordan man inden for social og sundhedsassistentens kompetenceområde kan evaluere og dokumentere målrettet kommunikation og sundhedspædagogiske tiltag.

3.18. Læringselement Tema 14: Assistenten som fagperson i primærområdet

Du skal nu snart i praktik inden for det kommunale arbejdsfelt, og skal derfor arbejde med hvad det er for en organisation du skal være en del af. Hvordan er værdigrundlaget, samarbejdsformerne og ledelsessystemet.

Du skal repetere din viden om arbejdsmiljø og arbejde med arbejdsmiljøcertificering, nu rettet mod ældre og handicapområdet.

Du vil på baggrund af en praksisnær opgave få en endelig standpunktsbedømmelse i alle områdefag.

Du skal bruge tid på at formulere mål for din læring i den kommende kommunale praktik.

Fag: Koordinering kvalitetssikring og kommunikation

- Ledelsesformer
- Ledelse og kvalitet
- Leanbaseret ledelse
- Kultur i organisationerne
- At skabe og implementere forandringer

Fagmål:

8. Eleven kan forstå betydningen af kulturen i en organisation, herunder ledelsesform, værdier og samarbejdsformer i forskellige sektorer, og kan reflektere over egen rolle i organisationen.

10. Eleven kan forklare, hvordan social- og sundhedsassistenten som gruppeleder tilrettelægger og evaluerer andres arbejde med udgangspunkt i arbejdspladsens ressourcer og kvalitetsstandarder.

Bedømmelse

3.skoleperiode afsluttes med standpunkt bedømmelser i alle områdefag.

Vurderingsgrundlag:

På baggrund af projektarbejde skal du enten alene eller i gruppe aflevere et skriftligt produkt indeholdende: Problembaggrund, problemformulering, analyse og konklusion, produktet må fylde 5 normalsider. Efterfølgende skal du indgå i dialog med faglærerne.

Vurderingskriterier:

I bedømmelsen vil vi se efter:

- Din evne til at formulere og begrunde et problemfelt i relation til social og sundhedsassistentens arbejde i det nære sundhedsvæsen
- Din evne til at arbejde opsøgende, undersøgende analyserende og reflekterende med henblik på at kunne udvælge, inddrage og begrunde relevant teori fra områdefagene.
- Din evne til at søge og anvende vejledning som en del af læreprocessen
- Din evne til at kunne reflektere over teoriens anvendelse i praksis.
- Din evne til at anvende relevant fagsprog skriftlig og mundtligt.

Efter temaet:

Du vil deltage i en fælles mundtlig evaluering af temaet i klassen og du skal reflektere over dit læringsudbytte.

Du skal, med afsæt i praktikmålene, arbejde med at sætte dig mål for din læring i den kommende praktik, og reflektere over hvordan teorien fra 3. skoleperiode kan overføres til praksis.

3.19. Læringsaktivitet: 4.skoleperiode.

Du er nu snart færdig uddannet som social- og sundhedsassistent. I denne læringsaktivitet skal du derfor afslutte din uddannelse. Det sker ved at du skal til eksamen i et af områdefagene og derefter skal du i et afsluttende projekt arbejde med at sætte alle dine kompetencer i spil i forhold til en relevant problemstilling fra dit fagområde.

Varighed:

4.skoleperiode varer 4 uger. Din arbejdstid vil svare til 37 timer pr. uge.

Oversigt over læringselementer:

Tema:	Navn:	Varighed
15	Assistenten som fagperson	2 lektioner
16	Områdefagseksamen	36 lektioner
17	Afsluttende projekt	76 lektioner
	Afslutning	6 lektioner

3.20. Læringselement Tema 15: Social og sundhedsassistenten som fagperson

Indhold i temaet:

- Opfølgning på praktik

Du skal reflektere over hvordan dine erfaringer fra praktikken i kombination med teorien fra 3. skoleperiode har betydning for din udvikling som fagperson.

- Social og sundhedsassistentens kompetenceprofil
- Individuelle kompetenceprofiler
- Kompetencemål
- Intro til læringsaktiviteten: 4. skoleperiode

Kompetencemål:

13. Selvstændigt udøve arbejdet som social- og sundhedsassistent i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som autoriseret sundhedsperson, og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, og procedurer for patientsikkerhed, der gælder for social- og sundhedsassistentens arbejdsområde.

3.21. Læringselement Tema 16: Områdefagseksamen

Du skal med henblik på eksamen forberede dig såvel metodisk som teoretisk.

Du vil under vejledning individuelt eller i grupper arbejde med en case, der er dækkende for områdefagets indhold og metoder.

Mål:

Eleven gennem prøven demonstrerer sin viden, færdigheder og holdninger indenfor det udtrukne områdefag svarende til fagmålene.

Vedrørende eksamen: Se prøvebestemmelser og målene for det udtrukne fag:

[Prøvebestemmelser områdefagseksamen](#)

3.22. Læringselement. Tema 17: Afsluttende eksamen

Du skal i det afsluttende projekt

- Formulere og begrunde et problemfelt i relation til social og sundhedsassistentens fagområde
- Arbejde opsøgende, undersøgende analyserende og reflekterende med henblik på at kunne demonstrere forudsætninger for uddannelsens kompetencemål
- Søge og anvende vejledning som en del af læreprocessen
- Indgå i faglige sparring med elevkammerater

Projektet danne baggrund for den afsluttende eksamen, hvor du vil blive vurderet på uddannelsens kompetencemål.

Kompetencemål:

13. Selvstændigt udøve arbejdet som social- og sundhedsassistent i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som autoriseret sundhedsperson, og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, og procedurer for patientsikkerhed, der gælder for social- og sundhedsassistentens arbejdsområde.
14. Indgå i en tværprofessionel og tværsektoriel indsats og medvirke til at sikre et sammenhængende patient- og borgerforløb.
15. Arbejde med borger- og patientrettet sygdomsforebyggelse og rehabilitering i forhold til de hyppigst forekommende sygdomme og funktionsnedsættelser.
16. Med udgangspunkt i social- og sundhedsassistentens arbejdsområde selvstændigt identificere, vurdere, tilrettelægge, udføre og evaluere grundlæggende sygepleje samt reagere hensigtsmæssigt på ændringer i borgerens/patientens psykiske og somatiske sygdomstilstand.
17. Varetage medicindispensering og medicinadministration i henhold til gældende lovgivning.
18. Anvende de generelle principper for hygiejne og særlige hygiejniske retningslinjer herunder rene rutiner og sterilteknikker samt vejlede borgere, patienter, pårørende og kolleger herom.
19. Skriftligt og mundtligt anvende et fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og dokumentere den udførte sygepleje i relevante dokumentationssystemer.
20. Som led i borgerens/patientens behandlingsforløb gennemføre målrettet kommunikation herunder forberede, afholde, evaluere og dokumentere samtaler.
21. Alene og i et tværprofessionelt samarbejde tilrettelægge, gennemføre og evaluere sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter både for enkeltpersoner og grupper herunder aktivt inddrage borgere, patienter og pårørende.
22. Med udgangspunkt i borgerens behov, arbejdsstedets ressourcer og de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, identificere, tilrettelægge, udføre, evaluere og følge op på egne og andres arbejdsopgaver.
23. Anvende relevant velfærdsteknologi samt deltage ved implementering af ny viden og teknologi.

24. Med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer og hjælpemidler tilrettelægge sit eget og andres arbejde efter ergonomiske principper, arbejdspladsens arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger.

Afsluttende eksamen

Se prøvebestemmelser:

[Afsluttende prøve](#)

Afslutning og evaluering af uddannelsesforløbet.

Du skal evaluere uddannelsen både på klassen og elektronisk.

4. Valgfrie specialefag

[Uddannelsesordning Valgfri specialefag se. s.23-29](#)

5. Valgfag

Randers Social- og Sundhedsskoles valgfagsudbud udvikles og fornyes løbende.

[Valgfag Trin 2](#)

6. Mål for grundfagene

[Mål for grundfag i grundfagsbekendtgørelsen](#)

7. Uddannelsesbekendtgørelse

[Bekendtgørelse om social- og sundhedsassistent uddannelsen](#)

8 Uddannelsesordning for social- og sundhedsuddannelsen

[Uddannelsesordning Social- og sundhedsassistent](#)